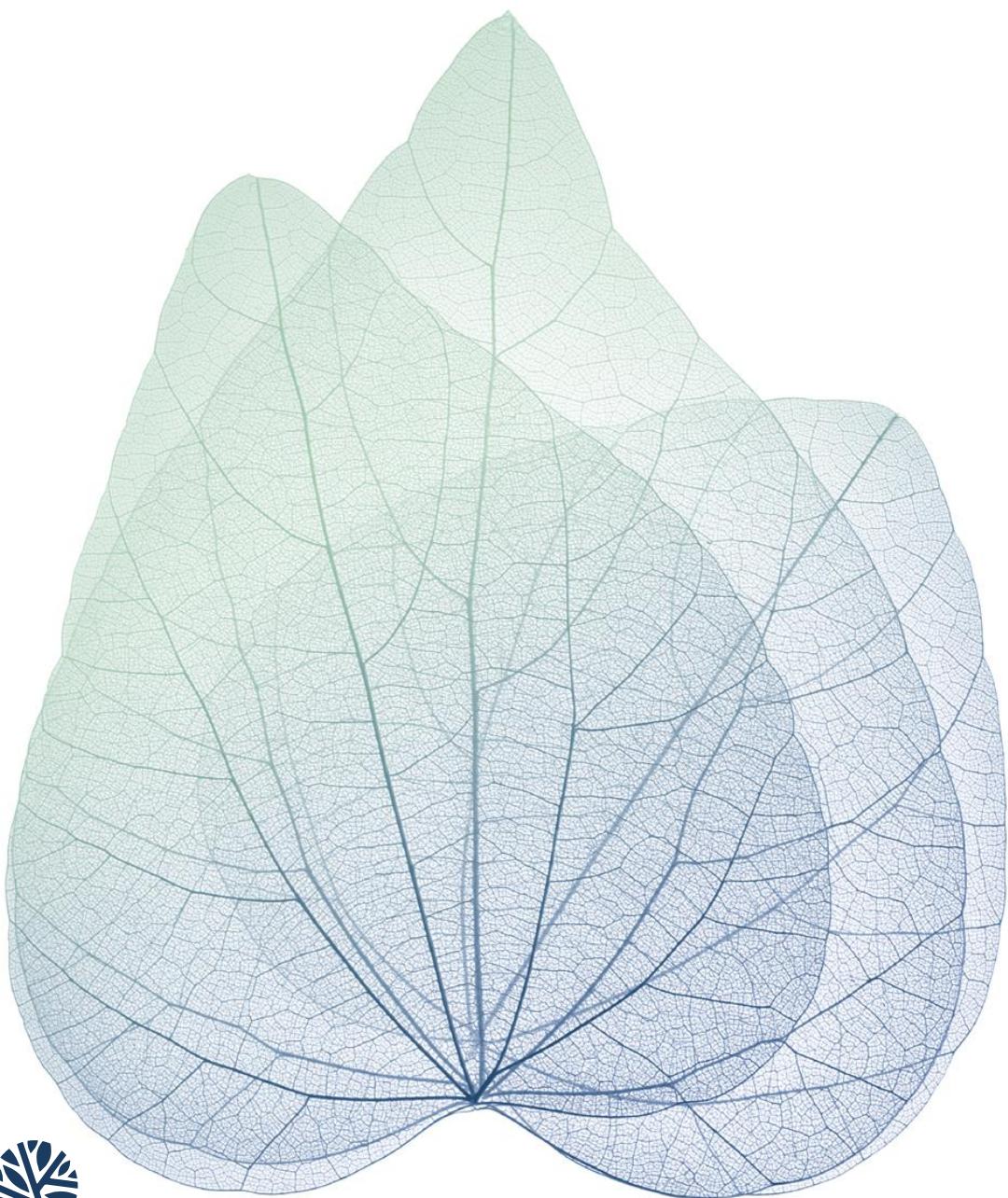

Rapport om solvens og finansiel situation 2017 (SFCR)

**LÆGERNES
PENSION**

Sammenfatning	3
A. Virksomhed og resultater	4
A.1 Virksomhed.....	4
A.2 Forsikringsresultater.....	6
A.3 Investeringsresultater.....	9
A.4 Resultater af andre aktiviteter	12
A.5 Andre oplysninger	12
B. Ledelsessystem.....	13
B.1 Generelle oplysninger om ledelsessystemet.....	13
B.2 Egnetheds- og hæderlighedskrav	14
B.3 Risikostyringssystem, herunder vurdering af egen risiko og solvens	15
B.4 Internt kontrolsystem	21
B.5 Intern auditfunktion	23
B.6 Aktuarfunktion.....	23
B.7 Outsourcing	24
B.8 Andre oplysninger.....	24
C. Risikoprofil	25
C.1 Forsikringsrisici	25
C.2 Markedsrisici.....	26
C.3 Kreditrisici	28
C.4 Likviditetsrisici	28
C.5 Operationelle risici.....	28
C.6 Andre væsentlige risici.....	28
C.7 Andre oplysninger.....	28
D. Værdiansættelse til solvensformål	30
D.1 Aktiver	30
D.2 Forsikringsmæssige hensættelser	31
D.3 Andre forpligtelser	32
D.4 Alternative værdiansættelsesmetoder	33
D.5 Andre oplysninger	33
E. Kapitalforvaltning	34
E.1 Kapitalgrundlag	34
E.2 Solvenskapitalkrav	35
E.3 Anvendelse af delmodulet for løbetidsbaseret aktierisici til beregning af solvenskapitalkravet	36
E.4 Forskelle mellem standardformlen og en intern model	36
E.5 Overholdelse af minimumskapitalkravet og overholdelse af solvenskapitalkravet	36
E.6 Andre oplysninger.....	36
Bilag: Skemaer	37

Sammenfatning

De nye europæiske reguleringsregler for pensionsselskaber, kendt som Solvens II, trådte i kraft i 2016. Reglerne stiller krav om, at pensionsselskaber skal offentliggøre en rapport, der beskriver selskabet herunder den finansielle situation (Rapport om solvens og finansiel situation). Rapporten dækker virksomheden og resultater, ledelsessystemet, risikoprofil, værdiansættelse til solvensformål og kapitalforvaltning.

Lægernes Pension er en medlemsejet tværgående pensionskasse under tilsyn af det danske finanstilsyn. Lægernes Pension driver livsforsikringsvirksomhed i Danmark med tilknyttede komplementære forsikringer, såsom forsikring mod invaliditet og kritisk sygdom, inden for forsikringsklasse I (almindelig livsforsikring).

Medlemsbidragene blev på i alt 2.407 mio. kr., hvilket er en stigning på 4,5 pct. i forhold til 2.299 mio. kr. i 2016. Stigningen skyldes primært en overenskomstmæssig stigning i medlemsbidrag, men også at Lægernes Pension har fået flere medlemmer. Der blev i 2016 udbetalt pensionsydelser til medlemmer og pårørende for 2.117 mio. kr. mod 1.972 mio. kr. i 2016. Stigningen på 6,8 pct. skyldes, at flere medlemmer er gået på pension. Det samlede afkast før pensionsafkastskat blev i 2017 på 9,4 pct.

Lægernes Pension har et traditionelt opbygget hierarkisk ledelsessystem med generalforsamling, bestyrelse, revisionsudvalg, aflønningsudvalg, direktion, chefgruppe, investeringsgruppe, risikogruppe samt nøglefunktioner for compliance, risiko, aktuar og intern audit.

Der er etableret et risikostyringssystem, der står i forhold til Lægernes Pensions størrelse og kompleksitet og i overensstemmelse med relevante regulatoriske krav. Risikostyringsstrategien fastlægger de overordnede principper for risikostyringen og den ønskede risikoprofil fastlægges gennem rammer og risikotolerancegrænser. De overordnede principper i strategien er, at risikostyringen skal sikre, at pensionskassen ikke får behov for kapitalfremeskaffelse samtidig med, at pensionskassen sørger for kapitalisering af banken.

Lægernes Pension udbyder gennemsnitsrenteprodukter til sine medlemmer. Produkterne er opdelt i gamle ordninger (primært på garanterede grundlag) og en ny ordning (på et betinget grundlag). Det er målsætningen, at det gennemsnitlige medlem skal opnå udbetalinger, der svarer til de indbetalte præmier plus investeringsafkastet. Målsætningen gælder for begge ordninger, der dog har vidt forskellige risikomæssige karakteristika, som giver forskellige målsætninger for formueforvaltningen og kontorenten.

Tilrettelæggelsen af investeringsstrategien har to faser, hvor første fase tager udgangspunkt i, at der med stor sikkerhed skal kunne opnås et afkast svarende til ordningernes grundlagsrente. Denne fase er især tilrettelagt med henblik på at skabe sikkerhed for den garanterede pension i gammel ordning. Den anden fase er fastlæggelse af en investeringsstrategi, som skal give mulighed for at opnå en kontorente, som er højere end grundlagsrenten. I denne fase fokuseres på, at aktiverne skal kunne investeres frit svarende til et markedsrente produkt. Dette er især tilrettelagt for de betingede ordninger, som udgør over 90 pct. af Lægernes Pensions samlede pensionshensættelser.

Alle aktiver værdiansættes som udgangspunkt til markedsværdi. Der er ikke forskel mellem værdiansættelsen af aktiver til solvensformål og til regnskabsformål, bortset fra at immaterielle aktiver ikke medregnes i balancen til solvensformål.

Pensionskassen anvender den såkaldte standardmodel til opgørelse af solvenskapitalkravet. Solvenskapitalkravet, som er den kapital pensionskassen som minimum skal have, er opgjort til 3.350 mio.kr., mens kapitalgrundlaget er opgjort til 9.451 mio.kr.

Pensionskassens budgetter og fremskrivning af kapitalgrundlaget viser, at der er tilstrækkelig kapital til at opfylde solvenskapitalkravet i forretningsplanlægningsperioden, som er 10 år.

A. Virksomhed og resultater

A.1 Virksomhed

A.1.1 Virksomhedsoplysninger

Lægernes Pension – pensionskassen for læger CVR.-nr. 24 26 04 02 er en tværgående pensionskasse, jf. lov om finansiell virksomhed § 304.

A.1.2 Tilsynsmyndighed

Lægernes Pension er under tilsyn af det danske finanstilsyn, hvis kontaktdetaljer er:

Finanstilsynet
Århusgade 110
2100 København Ø
CVR-nr.: 10 59 81 84
Telefon: 33 55 82 82

A.1.3 Ekstern revisor

ERNST & YOUNG
Godkendt Revisionspartnerselskab
Osvald Helmuths Vej 4
2000 Frederiksberg
CVR-nr.: 30 70 02 28
Telefon: 73 23 30 00

A.1.4 Personer der besidder en kvalificeret deltagelse

Lægerens Pension er en medlemsejet virksomhed, hvor ingen personer besidder en kvalificeret deltagelse.

A.1.5 Koncerntilhørsforhold

Lægernes Pension er øverste moderselskab i koncernen Lægernes Pension. Pensionskassens datterselskaber indbefatter Lægernes Bank og Lægernes Invest samt en række ejendoms- og investeringsdatterselskaber. Nedenstående tabel viser de tilknyttede selskaber, der indgår i koncernen.

Tabel 1: Moderselskabets kapitalandele i tilknyttede virksomheder pr. 31. december 2017

	Hjemsted by	Hjemsted land	Ejerandel, pct.	Stemmeret*, pct.
Bankvirksomhed				
Lægernes Bank A/S	Frederiksberg	Danmark	100	100
Ejendomsinvesteringer				
Kongegården Holding P/S	København	Danmark	100	100
Christiansgården Holding P/S	København	Danmark	100	100
LP Bolig og Erhvervsejendomme A/S	København	Danmark	100	100
LP Erhvervsejendomme P/S	København	Danmark	100	100
LP Boligejendomme P/S	København	Danmark	100	100
LPK Ejendomme Komplementar ApS	Frederiksberg	Danmark	100	100
Alternative investeringer				

LPK Alternative Investments Komplementar ApS	Frederiksberg	Danmark	100	100
Lægernes Pensionskasse Gode Wind II K/S	Frederiksberg	Danmark	100	100
Kapitalforeningen Lægernes Invest:				
KLI Obligationer Europa	København	Danmark	100	100
KLI Indeksobligationer Globale	København	Danmark	100	100
KLI Aktier Globale Indeks	København	Danmark	33	100
KLI Aktier Europa	København	Danmark	100	100
KLI Aktier Globale II	København	Danmark	26	100
KLI Aktier Globale	København	Danmark	100	100
KLI Aktier Globale III	København	Danmark	100	100
KLI Aktier Globale IV	København	Danmark	100	100
KLI Aktier Globale V	København	Danmark	100	100
KLI Aktier Globale VI	København	Danmark	100	100
KLI Aktier USA	København	Danmark	100	100
KLI Aktier Emerging Markets	København	Danmark	100	100
KLI Aktier Emerging Markets Indeks	København	Danmark	20	100
KLI Obligationer Europa II	København	Danmark	100	100
Investeringsforeningen Lægernes Invest:				
LI Obligationer Globale High Yield Akk.	København	Danmark	52	52
LI Obligationer Globale High Yield	København	Danmark	50	50
LI Obligationer High Yield Europa	København	Danmark	98	98
LI Obligationer High Yield USA	København	Danmark	97	97
LI Obligationer Europa Korte	København	Danmark	86	86
LI Obligationer USA	København	Danmark	92	92
LI Aktier Emerging Markets	København	Danmark	42	42
LI Obligationer Emerging Markets	København	Danmark	76	76
LI Obligationer Emerging Markets Akk.	København	Danmark	67	67
LI Obligationer Globale Investment Grade	København	Danmark	87	87
LI Obligationer Globale Investment Grade Akk	København	Danmark	100	100

Note: * Der er indgået særskilt aftale med øvrige kapitalejere i Kapitalforeningen Lægernes Invest og Investeringsforeningen Lægernes Invest, der sikrer Lægernes Pension bestemmende indflydelse i alle foreningerne.

A.1.6 Brancher

Lægernes Pension driver livsforsikringsvirksomhed i Danmark med tilknyttede komplementære forsikringer, såsom forsikring mod invaliditet og kritisk sygdom, inden for forsikringsklasse I (almindelig livsforsikring).

A.1.7 Øvrige væsentlige begivenheder

I rapporteringsperioden er der ikke indtruffet væsentlige begivenheder ud over ordinær drift, der har haft væsentlig indvirkning på selskabet.

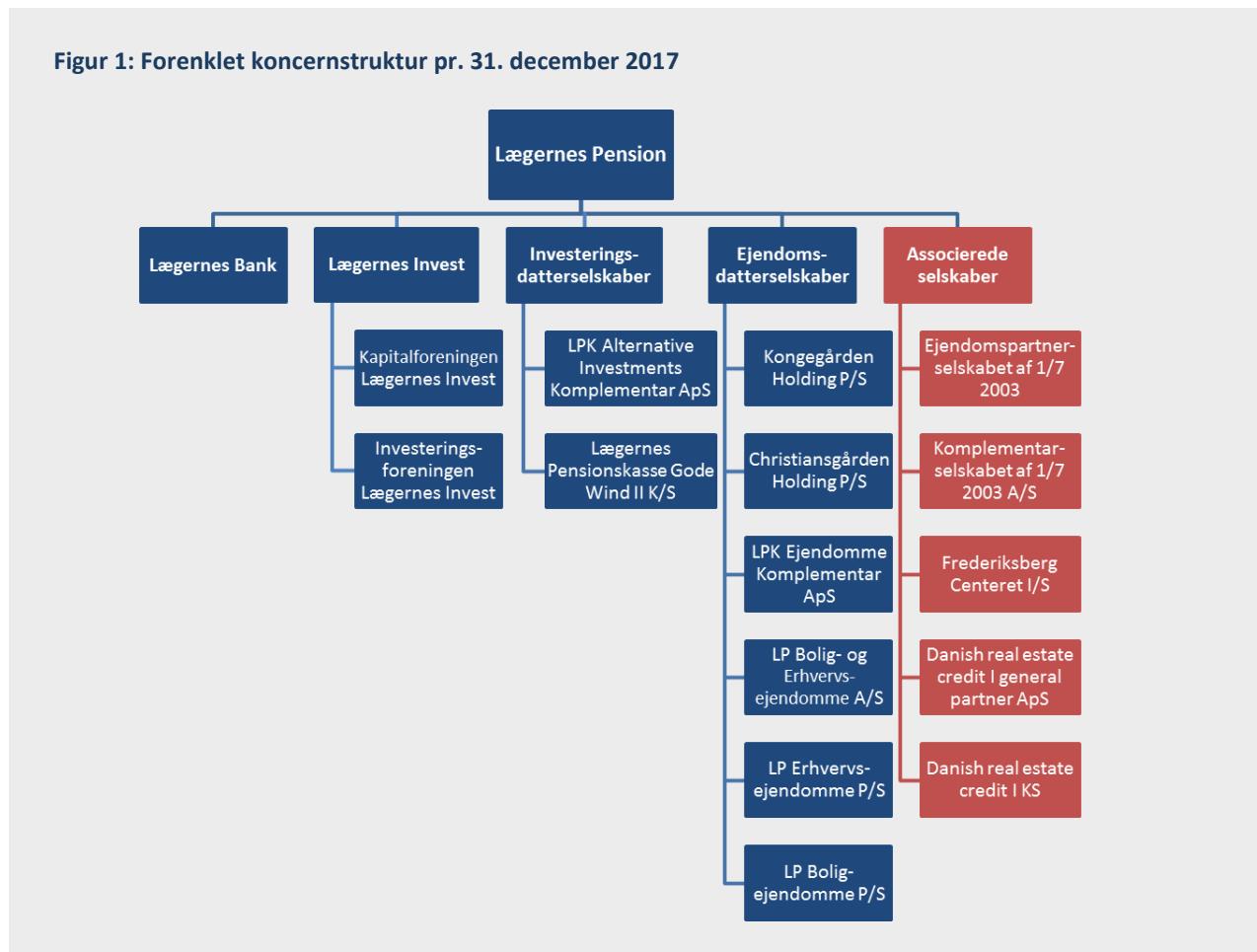
A.1.8 Antal medarbejdere

Lægernes Pension og Lægernes Bank havde pr. 31. december 2017 127 ansatte medarbejdere, hvoraf de 103 var fuldtidsansatte. Omregnet til antal fuldtidsansatte (årværk) svarede de 125 til 116 medarbejdere. I moderselskabet Lægernes Pension alene var der 59 ansatte medarbejdere, hvoraf de 44 var fuldtidsansatte. Omregnet til antal fuldtidsansatte (årværk) svarede det til 28 medarbejdere i Lægernes Pension, idet mange er delt mellem Lægernes Pension og Lægernes Bank.

A.1.9 Forenklet koncernstruktur

Nedenstående figur viser den forenklede juridiske koncernstruktur pr. 31. december 2017.

Figur 1: Forenklet koncernstruktur pr. 31. december 2017

Samspillet mellem Lægernes Pension, Lægernes Bank og Lægernes Invest er et centralet element i den samlede forretningsmodel, hvis samlede mål er at skabe økonomisk tryghed i arbejdsliv og pensionisttilværelse for lægerne og deres familier.

Lægernes Bank tilbyder bankforretninger lige fra investeringskoncept, boligrådgivning og den daglige privatøkonomi til rådgivning og finansiering af lægepraksis.

Lægernes Invest gør det nemmere og billigere for Lægernes Pension at forvalte sine investeringer og høste stordriftsfordel ved saminvestering med andre pensionskasser mv. Læger, der benytter banken, har via investeringsforeningen mulighed for at investere deres opsparing i de samme porteføljer som Lægernes Pension benytter.

A.2 Forsikringsresultater

I Årsrapporten 2017 vises årets resultat samlet jf. ledelsesberetningen side 23. Nedenfor vises de uddrag, der refererer sig til forsikringsresultatet.

A.2.1 Årets resultat 2017

Årets samlede resultat blev et overskud efter skat på 1.098 mio. kr. mod 616 mio. kr. i 2016.

Betaling for fortjeneste bidrog positivt til årets resultat med 290 mio. kr. efter skat (PAL) mod 207 mio. kr. i 2016. Betaling for fortjeneste er en betaling, der går fra pensionsordningerne til egenkapitalen og bidrager således til pensionskassens kapitalgrundlag.

Et positivt investeringsafkast har medvirket til, at pensionsordningerne har kunnet tilbagebetale udlæg fra egenkapitalen. Grupper med garanteret pension, der har fået udlæg fra egenkapitalen, tilbagebetalte således 59 mio. kr. mod 115 mio. kr. i 2016. At det var muligt at tilbagebetale, skyldes et investeringsafkast, der var højere end grundlagsrenten.

Alle gevinster og tab indregnes over resultatopgørelsen og ingen indregnes direkte på egenkapitalen. Det bemærkes, at pensionisttillæg til medlemmer regnskabsmæssigt sidestilles med udbytter, hvorfor de ikke indregnes i resultatopgørelsen, men trækkes direkte på egenkapitalen.

A.2.2 *Medlemsbidrag*

Medlemsbidragene blev på i alt 2.407 mio. kr. hvilket er en stigning på 4,5 pct. i forhold til 2.299 mio. kr. i 2016. Stigningen skyldes primært en overenskomstmæssig stigning i medlemsbidrag, men også at vi har fået flere medlemmer og stigende indbetalinger på det supplerende Livvarig Livrente produkt.

Tabel 2: Bidrag (brutto mio. kr.)

	2017	2016
Obligatorisk ordning	2.331	2.243
Supplerende livrente	76	56
I alt	2.407	2.299

A.2.3 *Ydelser*

Der blev i 2017 udbetalt pensionsydelser til medlemmer og pårørende for 2.117 mio. kr., mod 1.973 mio. kr. i 2016. Stigningen på 6,8 pct. skyldes, at flere medlemmer er gået på pension.

A.2.4 *Omkostningsudvikling*

Omkostninger til administration var på 26,4 mio. kr., mod 26,6 mio. kr. i 2016. I forhold til hensættelserne svarede det til 0,03 pct. mod 0,04 pct. i 2016. Pr. medlem svarede det til 572 kr. mod 596 kr. året før.

Omkostninger til investeringsaktiviteter var på 62,8 mio. kr., mod 33,9 mio. kr. i 2016. Stigningen skyldes primært, at flere investeringsomkostninger afholdes direkte i stedet for at blive fradraget i investeringsafkastet i underliggende fonde.

A.2.5 *Forsikringsindtægter og -udgifter efter væsentlige brancher og væsentlige geografiske områder*

Nedenstående tabel fra Årsrapporten 2017, note 4, viser forsikringsindtægter (medlemsbidrag) fordelt efter væsentligste brancher og væsentligste geografiske områder.

Tabel 3: Medlemsbidrag, brutto

Regnskab (1.000 kr.)	Moderselskab	
1. januar - 31. december	2017	2016
Medlemsbidrag, brutto		
Ordinære bidrag fra medlemmer	2.491.708	2.396.775
Livrenteindskud	76.159	55.956
Medbragte udtrædelsesgodtgørelser	3.515	2.266
Arbejdsmarkedsbidrag	-164.846	-155.779
	2.406.537	2.299.218
 Fordeling af medlemsbidrag, brutto:		
Bidrag, løbende	2.327.209	2.241.113
Bidrag, engangsindskud	79.328	58.105
	2.406.537	2.299.218
 Bidrag, individuelt tegnede ordninger		
Bidrag, tegnet som led i ansættelsesforhold	542.831	483.691
	2.406.537	2.299.218
 Bidrag, medlemmer med bopæl i Danmark		
Bidrag, medlemmer med bopæl i andre EU-lande	2.371.880	2.264.985
Bidrag, medlemmer med bopæl i øvrige lande	27.922	28.907
	2.406.537	2.299.218
 Præmie, gruppeforsikring kritisk sygdom, som er finansieret af årets bonus		
	17.011	16.840

Note: Alle pensionsordninger er med ret til bonus.

Medlemsbidragene består næsten udelukkende af løbende ordinære bidrag fra medlemmer. Geografisk kommer 99 pct. af medlemsbidragene fra medlemmer med bopæl i Danmark. Resten er fordelt på 43 lande, med Sverige og Tyskland, som de største.

Nedenstående tabel fra Årsrapporten 2017, note 9, viser udbetalte ydelser fordelt efter væsentligste brancher. Eftersom medlemsbidragene næsten udelukkende kommer fra medlemmer med bopæl i Danmark, og eftersom dette også har været tilfældet historisk, foretages ikke en geografisk opsplitning af udbetalte ydelser. 98 pct. af pensionerne udbetales i Danmark.

Tabel 4: Udbetalte ydelser

Regnskab (1.000 kr.)	Moderselskab	
1. januar - 31. december	2017	2016
Udbetalte ydelser		
Sum ved død:		
Ugiftesum	-1.532	-844
Sum ved død	-5.402	-5.866
	-6.933	-6.711
Sum ved sygdom:		
Kritisk sygdom	-15.895	-13.600
Sum ved udløb:		
Alderssum	-8.291	-6.243
Pensions- og renteydelser:		
Supplerende livrenteydelser	-5.753	-6.790
Alderspensioner	-1.540.848	-1.418.511
Invalidepensioner	-261.802	-258.886
Ægtefællepensioner	-237.915	-220.867
Børnepensioner	-22.949	-22.545
	-2.069.268	-1.927.598
Udtrædelsesgodtgørelser		
	-15.257	-17.878
Udgifter til revalidering og sygebehandling	-988	-916
I alt	-2.116.631	-1.972.945
Af pensions- og renteydelser udgør konverteringer		
	-2.669	-2.741
Aldersafhængige tillæg udgør	-660.068	-555.940

Udbetalte ydelser består hovedsagligt af alderspensioner (74 pct.), mens Invalidepensioner udgjorde 13 pct. og ægtefællepensioner 12 pct. Fordelingen var nogenlunde den samme i 2016, dog er alderspensionerne steget både absolut og relativt fra 2016 til 2017.

A.3 Investeringsresultater

I Årsrapporten 2017 vises årets resultat samlet, jf. ledelsesberetningen, afsnit Årets resultat. Nedenfor vises de uddrag, der relaterer sig til investeringsresultatet. Analysen af investeringsresultatet tager udgangspunkt i Årsrapporten 2017 ledelsesberetningen, afsnit Investeringsaktiviteter.

I en pensionskasse tilfalder størstedelen af det samlede investeringsresultat medlemmerne via højere hensættelser, og kun en mindre del går til egenkapitalen via årets resultat. Nedenfor gennemgås først det investeringsresultat, der tilfalder egenkapitalen, efterfulgt af det samlede investeringsresultat.

A.3.1 Årets resultat 2017

Årets samlede resultat blev et overskud efter skat på 1.098 mio. kr. mod 616 mio. kr. i 2016.

Resultatet skyldes primært investeringsafkast af egenkapitalens aktiver, der udgjorde 754 mio. kr. efter skat mod 472 mio. kr. i 2016. I investeringsafkast af egenkapitalens aktiver indgår resultatet af Lægernes Bank, som leverede et overskud på 48 mio. kr. efter skat mod 41 mio. kr. i 2016.

Egenkapitalen var hovedsagligt investeret i investeringsaktiver og opnåede et afkast på niveau med dem. I afsnit C.7.2 forklares hvad der menes med investeringsaktiver.

Alle gevinster og tab indregnes over resultatopgørelsen og ingen indregnes direkte på egenkapitalen.

A.3.2 Årets investeringsresultat til egenkapital og pensionsordninger

Nedenstående tabel viser opdelingen af det samlede investeringsresultat, som moderselskabet har haft i 2017 sammenlignet med 2016.

Tabel 5: Investeringsresultat til egenkapital og pensionsordninger

Regnskab (1.000 kr.)	Moderselskab	
1. januar - 31. december	2017	2016
Indtægter fra tilknyttede virksomheder	3.723.413	5.126.024
Indtægter fra associerede virksomheder	298.620	80.998
Indtægter af investeringsejendomme	0	0
Renteindtægter og udbytter mv.	1.771.301	1.317.199
Kursreguleringer	2.022.855	-250.431
Renteudgifter	0	-1
Administrationsomkostninger i forbindelse med investeringsvirksomhed	-62.811	-33.852
Investeringsafkast i alt	7.753.378	6.239.938
Pensionsafkastskat	-1.143.764	-695.036
Investeringsafkast efter pensionsafkastskat	6.609.614	5.544.901
Relateret ændring i pensionshensættelser m.v.	-5.855.847	-5.299.259
Egenkapitalens investeringsafkast efter pensionsafkastskat	753.767	245.642

At hovedparten af investeringsindtægterne er indtægter fra tilknyttede virksomheder, skyldes at hovedparten af investeringerne er foretaget gennem kapitalforeningerne og investeringsforeningerne i Lægernes Invest, som er tilknyttede virksomheder til moderselskabet. Dog foretages væsentlige investeringer i ikke-børsnoterede investeringer direkte af moderselskabet. I 2017 var der betydelige kursreguleringer på disse investeringer.

Lægernes Pensions afkast af investeringsaktiverne blev i 2017 på 10,0 pct. før skat i forhold til 8,6 pct. i 2016, jf. Tabel 6. Det samlede afkast af investeringsaktiver og afdækningsaktiver blev i 2016 på 9,4 pct. før skat. Afkast for gennemsnitsrenteprodukter (N1) var det samme som det samlede afkast. I afsnit C.7.2 forklares hvad der menes med investeringsaktiver og afdækningsaktiver.

Tabel 6: Investeringsafkast før pensionsafkastskat i pct.

	2017	2016	2015	2014	2013
Afkast for gennemsnitsrenteprodukter (N1)*	9,4	8,5	1,7	10,2	7,0
Afkast samtlige aktiver (investeringsaktiver og afdækningsaktiver)	9,4	8,3	1,8	9,1	6,4
Afkast investeringsaktiver	10,0	8,6	2,2	8,6	8,3

Note: * Sammenligningstal for 2013-2015 efter daværende anvendt regnskabspraksis.

Investeringsaktiverne er opdelt i fem risikoklasser, der har bidraget forskelligt til afkastet. Risikoklasserne er beskrevet mere uddybende i Årsrapporten 2017 Ledelsesberetning, afsnit Investeringsaktiviteter. Resultatet af valutaafdækninger medregnes i hver risikoklasse.

Tabel 7: Risikoklassernes afkast i 2017 i pct.

	Tidsvægtet Afkast	Strategisk benchmark
Renter	3,9	2,8
Inflation	3,1	1,4
Kredit	4,8	4,5
Aktier	20,1	20,8
Reale aktiver	13,9	2,0
Investeringsaktiver i alt	10,0	8,2

Note: Interne investeringsomkostninger kun fratrukket i totalen.

Især aktier og reale aktiver bidrog positivt til det samlede afkast. Afkastet fra de reale aktiver stammer fortrinsvis fra ejendomsinvesteringer, men også fra infrastrukturinvesteringer, som er de to væsentligste aktivklasser under reale aktiver.

I 2017 opnåede Lægernes Pension et merafkast på 1,8 pct.point på investeringsaktiverne i forhold til strategisk benchmark.

Merafkastet i 2017 kom hovedsagligt fra højere afkast end benchmark på reale aktiver og renter. Det skyldes primært ejendomme og danske realkreditobligationer. Et andet væsentligt bidrag er kommet fra løbende under- og overvægte af de enkelte risikoklasser i forhold til det strategiske benchmark.

Renterisikoen i de garanterede grundlag var gennem størstedelen af året fuldt afdækket. Renterisikoen i de betinge-de grundlag har ikke været afdækket i 2017.

A.3.3 Securitisering

Lægernes Pension havde ikke ultimo 2017 investeret i Collateralized Loan Obligations ud over et derivat (en CDS), der havde en begrænset negativ værdi.

A.4 Resultater af andre aktiviteter

Ud fra en moderselskabsbetragtning foretages ikke andre væsentlige aktiviteter end forsikrings- og investeringsaktiviteter, idet bankvirksomheden indgår som en investeringsaktivitet. Det bemærkes, at Lægernes Pension ikke udbyder leasingordninger.

A.5 Andre oplysninger

Ud over ovenstående forefindes ikke andre væsentlige oplysninger vedrørende selskabets virksomhed og resultater af relevans i denne sammenhæng.

B. Ledelsessystem

B.1 Generelle oplysninger om ledelsessystemet

B.1.1 Selskabets ledelsessystem

Lægernes Pensions' medlemmer vælger en forsamling af delegerede, som udgør generalforsamlingen. Generalforsamlingen er det øverste ledelsesorgan i Lægernes Pension, som bl.a. godkender ændringer til vedtægterne og pensionsregulativet. Ændringer i pensionsregulativet er dog underlagt aftale mellem staten og AC's medlemsorganisationer, hvoraf det fremgår, at de statslige arbejdsgivere skal godkende ændringer i pensionsregulativet, hvis ændringerne går videre end aftalens bestemmelser. Generalforsamlingen vælger pensionskassens bestyrelse og revisorer.

Bestyrelsen består af fire læger (medlemmer), der i udgangspunktet er indstillet af Lægeforeningen, og tre eksterne bestyrelsesmedlemmer (ikke medlemmer), der er indstillet af bestyrelsens medlemsrepræsentanter. De lægelige medlemmer bidrager til at sikre, at lægernes interesser til enhver tid varetages i Lægernes Pension. De eksterne bestyrelsesmedlemmer tilfører bestyrelsen specialviden indenfor centrale områder af Lægernes Pensions forretningsområde og branche, herunder forsikring, jura, regnskab, økonomi samt den finansielle sektor.

Den fulde bestyrelse er også revisionsudvalg. Revisionsudvalget varetager de opgaver Revisorloven foreskriver, herunder overvågning af regnskabsaflæggelsesprocessen og valg af revisor.

Bestyrelsen varetager den overordnede strategiske ledelse og sikrer en forsvarlig organisation af virksomheden i overensstemmelse med lovgivningen og vedtægterne. Intet medlem af bestyrelsen kan påtage sig eller pålægges opgaver, der angår den daglige ledelse eller drift af pensionskassen. Bestyrelsen ansætter den administrerende direktør og den ansvarshavende aktuar.

Direktionen forestår den daglige ledelse i overensstemmelse med lovgivningens bestemmelser, herunder Lov om finansiel virksomhed, de af bestyrelsen vedtagne politikker, den af bestyrelsen givne instruks samt andre anvisninger fra bestyrelsen.

Der er etableret en compliancefunktion under ledelse af en complianceansvarlig, en risikofunktion under ledelse af finansdirektøren og en aktuarfunktion under ledelse af den ansvarshavende aktuar. Pensionskassen har outsourceret opgaver relateret til den interne auditfunktion. I 2017 blev opgaven udført under ansvar af den juridiske konsulent, der var udpeget som nøgleperson.

B.1.2 Eventuelle væsentlige ændringer i ledelsessystemet, som er foretaget i rapporteringsperioden

Der er i rapporteringsperioden ikke sket væsentlige ændringer i ledelsessystemet.

B.1.3 Aflønningspolitik og -praksis

I henhold til "Politik for aflønning" udbetales der ikke variable løndele til medlemmer af bestyrelser, direktion eller nogen anden medarbejder, hverken i form af løn, aktier, optioner eller pensionsbidrag. Der udbetales ikke fratrædelsesgodtgørelser ud over det, som den administrerende direktør skønner, at pensionskassen/banken efter lov og gældende praksis er forpligtet til at udbetale ved virksomhedens opsigelse af medarbejdere. Fratrædelsesgodtgørelsens størrelse fastsættes således, at denne ikke er omfattet af regler om variabel aflønning i henhold til gældende lovgivning. Pensionspolitikken er, at pensionskassens/bankens medarbejdere indbetaler pension i henhold til den gældende overenskomst. Medarbejdere uden for overenskomst, herunder medlemmer af direktion og ledende medarbejdere, indbetaler en selvvalgt procentandel af bruttolønnen til pension. Bestyrelsernes honorering er fastsat af pensionskassens generalforsamling. Direktionens og aktuarens aflønning mv. er fastsat af den relevante bestyrelse. Øvrige medarbejdernes aflønning er fastsat af direktionen. Udvalgte ansatte har forlængede opsigelsesvarsler. I øvrigt følges reglerne i funktionærlovgivningen og i de kollektive overenskomster for finanssektoren.

B.1.4 *Oplysninger om væsentlige transaktioner*

Lægernes Pension har ikke aktionærer, men er medlemsejet. Derfor har der i sagens natur ikke været væsentlige transaktioner med aktionærer.

Der har i rapporteringsperioden ikke være væsentlige transaktioner med personer, som udøver en betydelig indflydelse, herunder medlemmer af bestyrelse, direktion og andre nøglefunktioner, uddover de udlån og garantistillelser til kunder i Lægernes Bank, som også er medlemmer af bestyrelsen i Lægernes Pension, der fremgår af nedenstående Tabel 8.

Tabel 8: Nærtstående parter, 1.000 kr.

Bestyrelse	2017	2016
Udlån	550	300
Garantistillelser	345	192

Kilde: Årsrapport 2017, note 47.

Udlån og garantistillelse til medlemmer af bestyrelsen er indgået på normale vilkår for bankens kunder. Der er ikke indgået nye aftaler om udlån og garantistillelse til en kunde i banken, som også er medlem af bestyrelsen i 2017, men et nyt medlem af bestyrelsen havde ved sin indtræden et lån og en garantistillelse, hvilket forklarer stigningen fra 2016 til 2017.

Aflønning af direktionen og bestyrelsesmedlemmer fremgår af Årsrapporten 2017, note 10.

B.2 Egnetheds- og hæderlighedskrav

B.2.1 *Specifikke krav til færdigheder, viden og ekspertise hos de personer, der driver Lægernes Pension eller indtager andre nøgleposter*

Personer, der reelt driver selskabet og andre nøgleposter, skal isoleret set være egnede og have tilstrækkelig viden, faglig kompetence og erfaring til at udøve sit hverv eller varetage sin stilling. Vurderingen er individuel og tager udgangspunkt i personens hverv/stilling og under hensyntagen til det ansvar, der er forbundet dermed. Der er større krav til direktionsmedlemmer, bestyrelsesmedlemmer og nøglepersoner end øvrige medarbejdere.

Kompetencer kan være opnået på baggrund af den enkeltes uddannelsesmæssige, erhvervsmæssige eller personlige erfaring. Tidligere erfaring med bestyrelses-/direktionsarbejde og ledelse generelt tillægges betydelig vægt ved vurdering af bestyrelse- og direktionsmedlemmernes kompetencer.

Rekrutteringen af nye medlemmer til bestyrelsen eller direktionen skal tiltrække kandidater med en bred vifte af kompetencer, baggrunde, viden og ressourcer, der modsvarer forretningsmodel og prioriteringer nu og i fremtiden-den.

Fire af bestyrelsesmedlemmerne skal være medlemmer af Lægernes Pension (læger), tre bestyrelsesmedlemmer må ikke være læger og skal tilsammen have kendskab til forsikring, jura, regnskab, økonomi samt den finansielle sektor.

Et bestyrelsesmedlem skal være uafhængigt af pensionskassen og have kvalifikationer, erfaring og viden inden for regnskabsvæsen eller revision.

Den samlede bestyrelse skal have tilstrækkelig kollektiv viden, faglige kompetencer og erfaring til at kunne forstå Lægernes Pensions aktiviteter og de hermed forbundne risici. For at sikre den nødvendige kollektive viden skal bestyrelsen tilsammen have relevante kvalifikationer, erfaring og viden om mindst:

- finansmarkeder
- forsikringsmarkeder
- forretningsstrategi og forretningsmodel
- ledelsessystem (ledelseserfaring)
- finansielle analyser
- aktuarmæssige analyser
- lovramme og- krav.

B.2.2 Proces for vurdering af egnethed og hæderlighed hos de personer, der driver Lægernes Pension eller indtager andre nøgleposter

Bestyrelsen har vedtaget "Politik for fit and proper og mangfoldighed". Politikken beskriver bestyrelsens fastlagte principper for mangfoldighed, egnethed (fit) og hæderlighed (proper).

I overensstemmelse med den vedtagne politik vurderer bestyrelsen og direktionen løbende, om ændringer i forretningsmodellen eller risikoprofilen giver anledning til at supplere deres samlede viden og faglige kompetencer. Det enkelte medlem af bestyrelsen eller direktion har også pligt til løbende at vurdere, om vedkommende lever op til de individuelle krav, og om den pågældende har afsat tilstrækkelig tid til at udøve sit hverv eller varetage sin stilling i henhold til virksomhedens størrelse, organisation og kompleksitet. Mindst én gang årligt skal medlemmer af bestyrelser og direktionen have deres egnethed og hæderlighed vurderet.

Direktionen vurderer egnethed og hæderlighed hos øvrige ansatte, der ved ansættelse afleverer en straffeattest samt udfylder et skema om egnethed og hæderlighed. Bestyrelsen gennemgår årligt organisation og ressourcer, og foretager en vurdering af, om virksomhederne har passende medarbejderressourcer, såvel hvad angår kompetencer som antal. Medarbejderne har selv ansvar for at give direktionen meddelelse om forhold, der kan have indflydelse på vurderingen af sin egnethed og hæderlighed.

B.3 Risikostyringssystem, herunder vurdering af egen risiko og solvens

B.3.1 Afgrænsning af risikostyringssystem

Riskostyringssystemet omfatter alle strategier, processer og rapporteringsprocedurer, der er nødvendige for at identificere, måle, overvåge, forvalte og rapportere de risici, som koncernen er eksponeret mod. Det interne kontrolsystem er ikke omfattet af risikostyringssystemet, men der er en tæt sammenhæng mellem de to, idet kontroller giver bevæglenhed på de risici, der skal håndteres, og kan betragtes som risikomitigerende foranstaltninger. Den ansvars-havende aktuar er ikke omfattet af risikostyringssystemet, men virker i sin egenskab af kontrolfunktion som en risikomitigerende foranstaltning.

Riskostyringssystemet omfatter alle risikokategorier, der af pensionskassens og bankens bestyrelser er identificeret som væsentlige risici, som følger af forretningsmodellerne. Koncernen er eksponeret mod risici dels som følge af direkte forretningsmæssige beslutninger, og dels gennem videregivelse af beføjelser mellem bestyrelse, adm. direktør og øvrige ledelsesniveauer. Det er et gennemgående princip i risikostyringssystemet, at en videregiven beføjelse ledsages af en rapportering om udnyttelse og evt. overskridelse til den, der har afgivet beføjelsen.

De identificerede risikokategorier for banken fremgår af politik for risikostyring:

- Gearingsrisici.
- Indtjeningsrisici.
- Kreditrisici.
- Likviditetsrisici.
- Markedsrisici.

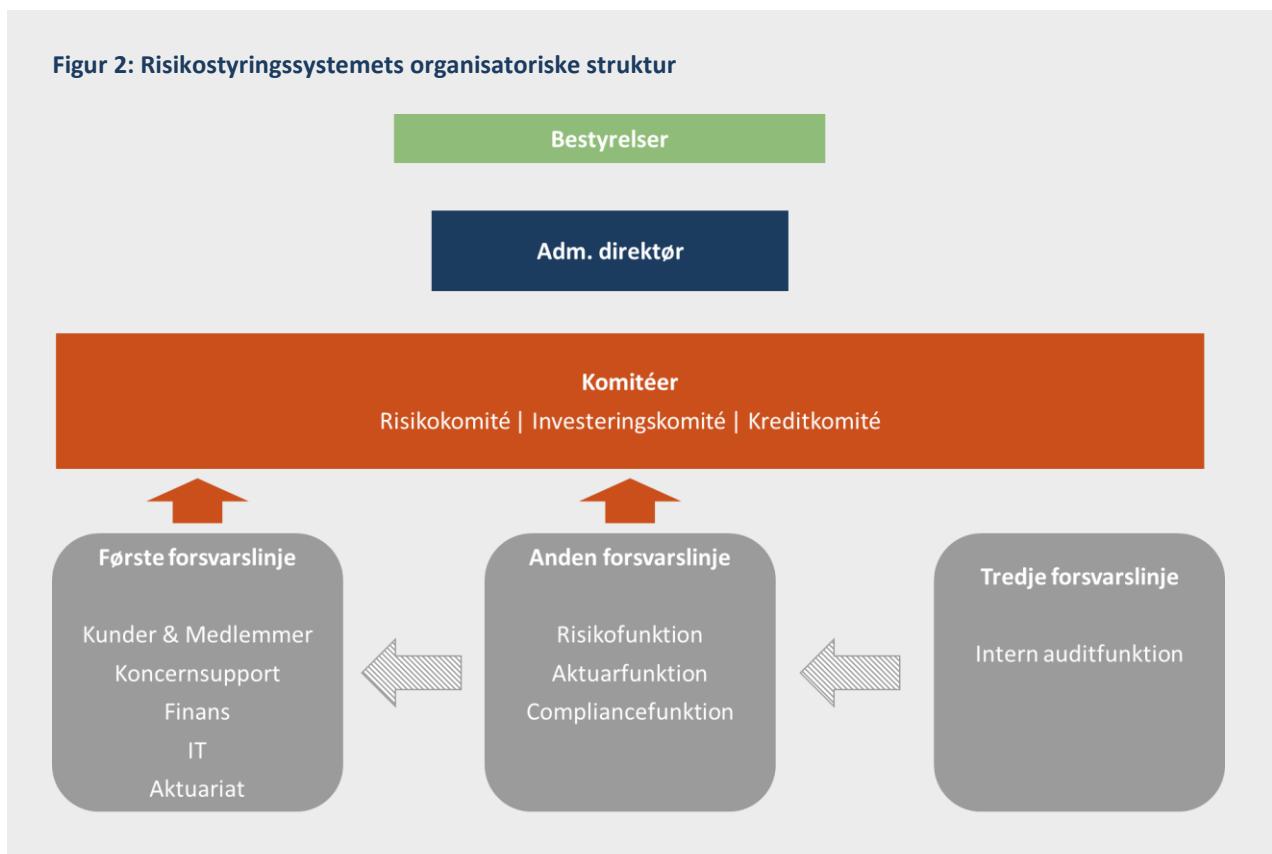
- Operationelle risici.
- Udlånsvækst/vækst i forretningsomfanget.

De identificerede risikokategorier for pensionskassen fremgår af politik for risikostyring:

- Compliancerisici.
- Forsikringsrisici.
- Hvidvaskrisici.
- Investeringsmæssige risici.
- Omdømmerisici.
- Operationelle risici.

B.3.2 Risikostyringssystemets organisatoriske struktur

Riskostyringssystemets organisatoriske struktur er illustreret i Figur 2 og uddybet i de følgende afsnit.

Note: Skraverede pile angiver overvågning, mens fyldte pile angiver formidling af emner til beslutning.

Bestyrelser

Pensionskassens og bankens bestyrelser har det overordnede ansvar for koncernens risikostyring og fastlægger risikostyringsstrategien gennem en række politikker.

Følgende politikker for Lægernes Pension indgår i risikostyringsstrategien:

- Politik for risikostyring.
- Politik for forsikringsmæssige risici.
- Politik for investeringsmæssige risici.
- Politik for vurdering af egen risiko og solvens.
- Politik for compliance.

- Politik for hvidvaskrisici.
- Politik for kapitalstruktur.

Følgende politikker for Lægernes Bank indgår i risikostyringsstrategien:

- Politik for risikostyring.
- Politik for kreditrisici.
- Politik for udlånsvækst.
- Politik for markedsrisici.
- Politik for likviditetsrisici.
- Politik for gearing.
- Politik for ordreudførelse.
- Politik for interessekonflikter.
- Politik for compliance.
- Politik for hvidvaskrisici.

Følgende politikker for Lægernes Pension & Bank indgår i risikostyringsstrategien:

- Politik for operationelle risici.
- Politik for intern kontrol.
- Politik for it-sikkerhed.
- Politik for outsourcing.
- Politik for omdømmerisici.

Riskostyringsstrategien fastlægger de overordnede principper for risikostyringen og den ønskede risikoprofil fastlægges gennem rammer og risikotolerancegrænser. De overordnede principper i strategien er, at risikostyringen skal sikre, at pensionskassen ikke får behov for kapitalfremskaffelse samtidig med, at pensionskassen sørger for kapitalisering af banken. Dette sikres gennem overholdelse af kapitaldækningsmålsætningen, som er udtryk for pensionskassens bestyrelsес ønskede risikoprofil. I strategien identificeres endvidere de væsentlige risici, og der angives principper for måling og forvaltning af disse.

Den adm. direktør

Den adm. direktør er adm. direktør i både pensionskassen og banken, og har sammensat en ledergruppe på koncernniveau bestående af lederne for de primære forretningsområder: Kunder & Medlemmer, Koncernsupport og Finans. Den adm. direktør har det daglige ansvar for, at bestyrelsernes fastlagte risikostyringsstrategi efterleves. Til at sikre dette arbejde udpeger den adm. direktør en risikoansvarlig (nøgleperson for risikofunktionen) for såvel pensionskassen som banken og udarbejder funktionsbeskrivelser med risikofunktionens ansvarsområde og arbejdsopgaver. Den adm. direktør udpeger desuden nøglepersoner for aktuarfunktion, compliancefunktion samt intern auditfunktion og udarbejder funktionsbeskrivelser for disse.

Gennem den daglige ledelse fastlægger den adm. direktør risikostyringssystemets processer gennem forretningsgang, målstyring og allokering af medarbejderressourcer.

Den adm. direktør rapporterer til pensionskassens bestyrelse om bestyrelsens kapitalkrav, solvenskapitalkrav, pensionskassens overordnede risikostyring, risikoprofil samt holdbarhed af pensionerne.

Den adm. direktør rapporterer til bankens bestyrelse om individuelt solvensbehov og tilstrækkeligt kapitalgrundlag, udvikling i bankens risici samt rapporter indeholdende oplysninger af regnskabsmæssig karakter herunder drifts-, likviditets- og statusbudgetter.

Første forsvarslinje

Første forsvarslinje er forretningen defineret som lederne for hvert forretningsområde. Forretningen er ansvarlig for, at der foretages måling og risikovurdering af processer, vedligeholdelse af specifikke forretningsgange, intern kontrol af den daglige aktivitet, samt at gældende lovgivning og interne retningslinjer efterleves.

Lederne for hvert forretningsområde er alle medlemmer af risikokomiteen og har ansvaret for, at væsentlige principielle beslutninger om risikostyring inden for forretningsområdet sættes på risikokomiteens dagsorden.

Anden forsvarslinje

Anden forsvarslinje er funktioner, der opererer uafhængigt af forretningen, og som validerer og overvåger risiko samt kvaliteten i processer og forretningsgange. Det er således nøglefunktionerne risikofunktion for pensionskassen, risikofunktion for banken, compliancefunktion for pensionskasse og bank samt aktuarfunktion for pensionskassen.

Risikofunctionernes overordnede ansvar er at have det samlede overblik over koncernens risici og solvens og bistå den adm. direktør med at sikre risikostyringssystemets effektivitet. Desuden overvåger risikofunctionerne, at risikostyringssystemet og koncernens overordnede risikoprofil er i overensstemmelse med bestyrelsernes retningslinjer. Risikofunctionerne høres på forhånd om væsentlige beslutninger, herunder nye produkter og investeringer. Risikofunctionerne deltager aktivt i udviklingen af risikostyringsstrategien. Risikofunctionerne udarbejder oplæg til risikokomiteens løbende arbejde med operationelle risici i koncernen.

Pensionskassens risikofunktion er ansvarlig for metoder til opgørelse af solvenskapitalkrav, bestyrelsens kapitalkrav samt kapital- og risikoallokeringer, som udgør rammerne for investeringsområdet.

Pensionskassens risikofunktion rapporterer til den adm. direktør om identificerede potentielle væsentlige risici, pensionskassens risikostyring, bestyrelsens kapitalkrav, risikoprofil, holdbarhed af pensionerne samt kapitalplan og kapitalnødplan. Risikofunktionen rapporterer direkte til pensionskassens bestyrelse uafhængigt af den adm. direktør i de tilfælde, hvor det findes nødvendigt at give udtryk for betænkeligheder og advare bestyrelsen.

Bankens risikofunktion er ansvarlig for metoder til opgørelse af tilstrækkeligt kapitalgrundlag og individuelt solvensbehov samt opgørelse og vurdering af likviditetsposition og likviditetsrisici (ILAAP).

Bankens risikofunktion rapporterer til den adm. direktør om identificerede potentielle væsentlige risici, bankens risikostyring, risikoprofil, beredskabs- og nødplan for kapital- og likviditetsstiflørsel og genopretningsplan. Risikofunktionen rapporterer direkte til bankens bestyrelse uafhængigt af den adm. direktør i de tilfælde, hvor det findes nødvendigt at give udtryk for betænkeligheder og advare bestyrelsen. Derudover rapporterer risikofunktionen til bankens bestyrelse om bankens risikostyring.

De ansvarlige for risikofunktionen i såvel pensionskassen som banken hører organistratorisk under koncernens risikoadeling. Risikoafdelingens opgaver omfatter – udover risikofunktion for pensionskassen og banken – bl.a. strategisk aktivallokering, investeringsrapportering samt datahåndtering. De ansvarlige for risikofunctionerne kan varetage opgaver, som ligger ud over risikofunktionens område – dog ikke indgåelse af handler eller risikotagning på investeringsområdet.

Aktuarfunktionen for pensionskassen overvåger og analyserer forsikringsmæssige risici, beregningen af forsikringsmæssige hensættelser samt behov for genforsikring. Aktuarfunktionen koordinerer også beregningen af forsikringsmæssige hensættelser, hvilket er en opgave, som hører under første forsvarslinje. Aktuarfunktionen rapporterer til pensionskassens bestyrelse om årsrapport, risikoforløb, tegningspolitik og genforsikring. Der sker så vidt muligt en samlet rapportering fra den ansvarshavende aktuar og aktuarfunktionen, idet der er betydeligt sammenfald mellem krav til rapportering. Aktuarfunktionen udtales sig direkte til bestyrelsen uafhængigt af den adm. direktør, hvis det skønnes nødvendigt. Den ansvarlige for aktuarfunktionen er desuden ansvarshavende aktuar for pensionskassen samt leder af aktuariatet, og varetager således opgaver, som ligger ud over aktuarfunktionens område.

Compliancefunktionen er fælles nøglefunktion for pensionskassen og banken. Compliancefunktionen overvåger pensionskassens og bankens compliancerisici. Compliancefunktionen foretager compliancegennemgang for udvalgte fokusområder for pensionskassens og bankens procedurer til minimering af compliancerisici. Compliancefunktionen kommer med anbefalinger til afhjælpning af eventuelle mangler i procedurer. Compliancefunktionen fungerer uafhængigt, og medarbejdere i compliancefunktionen deltager ikke i leveringen af de tjenesteydelser eller i udførelsen af de aktiviteter, som de overvåger.

Compliancefunktionen rapporterer til risikokomiteén om resultat og status for compliancegennemgang, ændringer i compliancerisici, herunder kommende lovændringer samt relevante inspektioner og reaktioner fra Finanstilsynet. Compliancefunktionen rapporterer til den adm. direktør, hvis det vurderes, at der er væsentlige mangler i pensionskassens eller bankens procedurer til minimering af compliancerisici eller, hvis det vurderes, at eksterne forhold betyder væsentlige ændringer i compliancerisici. Compliancefunktionen rapporterer til pensionskassens og bankens bestyrelser om status for compliancefunktionens arbejde. Compliancefunktionen rapporterer direkte til pensionskassens og bankens bestyrelser uafhængigt af den adm. direktør i de tilfælde, hvor det findes nødvendigt at give udtryk for betænkeligheder og advare bestyrelsen.

Tredje forsvarslinje

Tredje forsvarslinje er funktioner, der opererer uafhængigt af den adm. direktør samt opgaveløsningen i første og anden forsvarslinje. Det er således nøglefunktionen intern auditfunktion.

Intern auditfunktionen er fælles nøglefunktion for pensionskassen og banken. Intern auditfunktionens overordnede ansvar er at vurdere de øvrige nøglefunktioners arbejde samt, hvorvidt koncernens risikostyringssystem er betryggende. Medarbejdere i intern auditfunktionen må ikke udføre audits af aktiviteter eller funktioner, som de selv har udført.

Intern auditfunktionen rapporterer til den adm. direktør og bestyrelserne om resultatet af audits samt plan for kommende audits. Intern auditfunktionen kan udtales sig direkte til bestyrelserne, hvis det skønnes nødvendigt.

Komitéer

Som en del af risikostyringssystemet, har den adm. direktør nedsat tre komitéer på koncernniveau. Arbejdet i komitéerne skal sikre, at de personer, der reelt driver selskabet eller indtager andre nøgleposter, tager højde for risikostyringssystemet i deres beslutningsprocesser. For alle komitéer gælder der, at der fastlægges dagsorden og udarbejdes beslutningsreferat for hvert møde, samt at der skal være skriftlige oplæg forud for alle væsentlige beslutninger. Dette sikrer, at nøglefunktionerne i anden og tredje forsvarslinje kan få indsigt i beslutningsprocesserne.

Risikokomiteéns faste medlemmer er den adm. direktør, de risikoansvarlige, den ansvarlige for aktuarfunktionen, den complianceansvarlige samt lederne for hvert af forretningsområderne Koncernsupport, Finans og Aktuariat. Risikokomiteéns lejlighedsvisse medlemmer er investeringsdirektøren, kreditchefen samt lederne for forretningsområderne IT samt Kunder & Medlemmer. Risikokomiteén ledes af den adm. direktør og betjenes af finansdirektøren. Risikokomiteén mødes ugentligt og er beslutningsforum for væsentlige principielle forhold indenfor risikostyring. Samtidig skal komitéen sikre ledelsesmæssig behandling af større og tematiske emner indenfor risikostyring. Deltaelsen af lederne for hvert forretningsområde skal sikre, at væsentlige forhold fra den daglige forretningsaktivitet, herunder operationelle risici, behandles i risikokomiteén. I begyndelsen af året fastlægges risikokomiteéns risikostyringsplan for året, som dels består af et årshjul med tilbagevendende emner og dels af en liste med tematiske fokusområder for året.

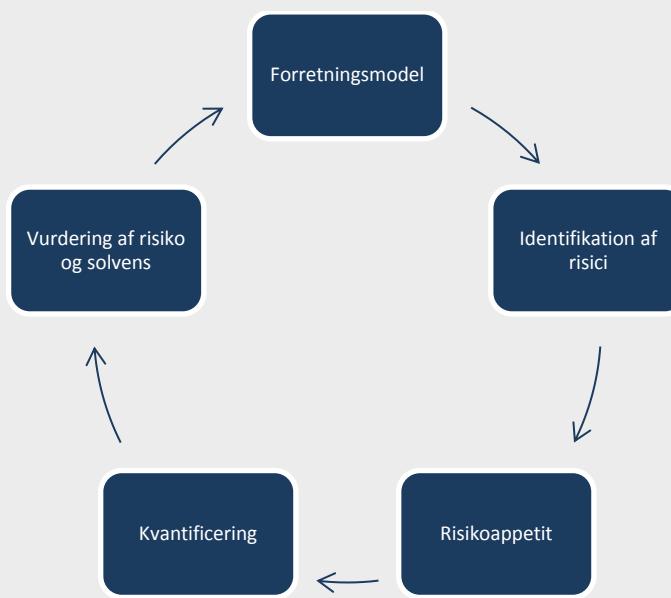
Investeringskomitéens medlemmer er den adm. direktør, investeringsdirektøren, finansdirektøren samt en medarbejder fra risikoafdelingen med ansvar for processer for strategisk aktivallokering. Investeringskomitéen ledes af den adm. direktør og betjenes af investeringsdirektøren. Investeringskomitéen mødes ugentligt og er beslutningsforum for strategisk aktivallokering og valg af porteføljeforvaltere. Samtidig orienterer komitéen den adm. direktør om den investeringsmæssige performance samt den løbende overholdelse af bestyrelsens rammer indenfor investeringsmæssige risici.

Kreditkomitéens medlemmer er den adm. direktør, kreditchefen, finansdirektøren, den risikoansvarlige for banken samt lederen for forretningsområdet Kunder & Medlemmer. Den complianceansvarlige deltager som observatør på møder i kreditkomitéen. Kreditkomitéen ledes af den adm. direktør og betjenes af kreditchefen. Kreditkomitéen mødes månedligt og er beslutningsforum for emner indenfor kreditgivning.

B.3.3 Beskrivelse af processen for vurdering af egen risiko og solvens

Figur 3 illustrerer sammenhængen mellem processen for vurdering af egen risiko og solvens (ORSA-processen) og forretningsstrategien.

Figur 3: ORSA-processens sammenhæng med forretningsstrategien

Bestyrelsen træffer beslutning om pensionskassens forretningsmodel og fastlægger, hvilke hovedtyper af forretningsmæssige aktiviteter pensionskassen skal udføre. Forretningsmodel revurderes årligt af bestyrelsen og udmonthes i dokumentet "Forretningsmodeller Lægernes Pension og Bank samt Lægernes Invest". Bestyrelsen fastlægger derudover pensionskassens strategi gennem årlige revurderinger af pensionskassens politikker.

Som en del af bestyrelsens ORSA-proces identificeres pensionskassens væsentlige risici, som følger af forretningsmodellen. Den risikoansvarliges årlige rapport om pensionskassens risikostyring indgår i bestyrelsens vurderingsgrundlag. Denne rapport indeholder bl.a. en oversigt over de væsentlige risici, som den risikoansvarlige har identificeret, samt en stillingtagen til måling, styring og rapportering af hver risikotype.

Som en del af bestyrelsens ORSA-proces, tages der stilling til, hvordan pensionskassen forholder sig til de identificerede risici. Nogle typer af risici accepteres fuldt ud, mens andre typer mitigeres gennem fx genforsikring, afdækning eller forretningsmæssige procedurer. For hver risikotype vurderes det, hvorvidt risikoen efter evt. mitigering har en størrelse og en natur, som nødvendiggør kapitaldækning. Desuden specificeres der risikotolerancegrænser for relevante risikotyper. Bestyrelsens overordnede risikoappetit formuleres gennem en fastlæggelse af en langsigtet målsætning for kapitaldækning inden for den strategiske planlægningsperiode på 10 år.

Som en del af bestyrelsens ORSA-proces kvantificeres de identificerede risici. For hver risikotype redegøres for relevante nøgletal og politikker, og pensionskassens samlede eksponering vurderes. Desuden vurderes pensionskassens

kapitalgrundlag. Den risikoansvarliges årlige rapport om pensionskassens risikostyring indgår i bestyrelsens vurderingsgrundlag.

Som en del af bestyrelsens ORSA-proces vurderes, ud fra kvantificeringen af de identificerede risici,

- i hvilket omfang pensionskassens risikoprofil afviger væsentligt fra standardmodellens antagelser.
- pensionskassens mulighed for at overholde solvenskapitalkravet aktuelt såvel som i den strategiske planlægningsperiode på 10 år.
- pensionskassens samlede solvensbehov (som udmøntes i bestyrelsens kapitalkrav).

Hvis pensionskassens risikoprofil ikke afviger væsentligt fra standardmodellens antagelser, beregnes pensionskassens solvenskapitalkrav ved brug af standardmodellen. Bestyrelsens kapitalkrav tager udgangspunkt i standardmodellen, men omfatter desuden

- pensionskassens specifikke risikoprofil.
- et langsigtet perspektiv.
- vurdering af pensionskassens kapitalgrundlag.

Bestyrelsens kapitalkrav udgøres af solvenskapitalkravet opgjort ved standardmodellen samt de kapitalreservationer, som bestyrelsen i sin ORSA-proces har besluttet at foretage. Bestyrelsens kapitalkrav er således altid mindst lige så stort som solvenskapitalkravet.

Som resultat af ORSA-processen kan bestyrelsen beslutte at foretage ændringer i forretningsmodel og politikker. Disse ændringer vil så indgå i udgangspunktet for det følgende års ORSA-proces.

B.3.4 *Frekvens og tidsplan for vurdering af egen risiko og solvens*

Pensionskassens bestyrelse gennemfører mindst én gang årligt en ORSA-proces. Den almindelige tidsplan er, at risikofunktionen under den risikoansvarliges ansvar udarbejder et udkast til en ORSA-rapport, der tager udgangspunkt i de forretningsmodeller, strategier og politikker, som bestyrelsen har besluttet. Bestyrelsens ejerskab over ORSA-processen sikres ved behandling af udkastet til ORSA-rapporten på et bestyrelsesmøde omkring juni måned. På samme bestyrelsesmøde behandles den risikoansvarliges årlige rapport om pensionskassens risikostyring, som dermed kan indgå i bestyrelsens vurderingsgrundlag ved behandling af udkastet til ORSA-rapporten. Risikofunktionen indarbejder herefter bestyrelsens input i en endelig ORSA-rapport, som bestyrelsen godkender på internatbestyrelsesmødet omkring oktober måned. Den bestyrelsesgodkendte ORSA-rapport indsendes til Finanstilsynet senest to uger efter godkendelsen, jf. Solvens II-forordningen artikel 312 stk. 1 (b).

En årlig frekvens vurderes at være passende for pensionskassens risikoprofil. Pensionskassen har en meget betydelig basiskapitaloverdækning i forhold til solvenskapitalkravet. Hvis der sker væsentlige ændringer i risikoprofilen, gennemføres en ORSA-proces uden for den almindelige tidsplan. Væsentlige ændringer i risikoprofilen vil oftest være en konsekvens af ændringer i produkter, markedsforhold eller regulatoriske forhold. Idet risikoprofilen vurderes med udgangspunkt i den centrale investeringsstrategi, som fastlægges årligt, vil investeringsmæssige beslutninger som regel ikke føre til væsentlige ændringer i risikoprofilen.

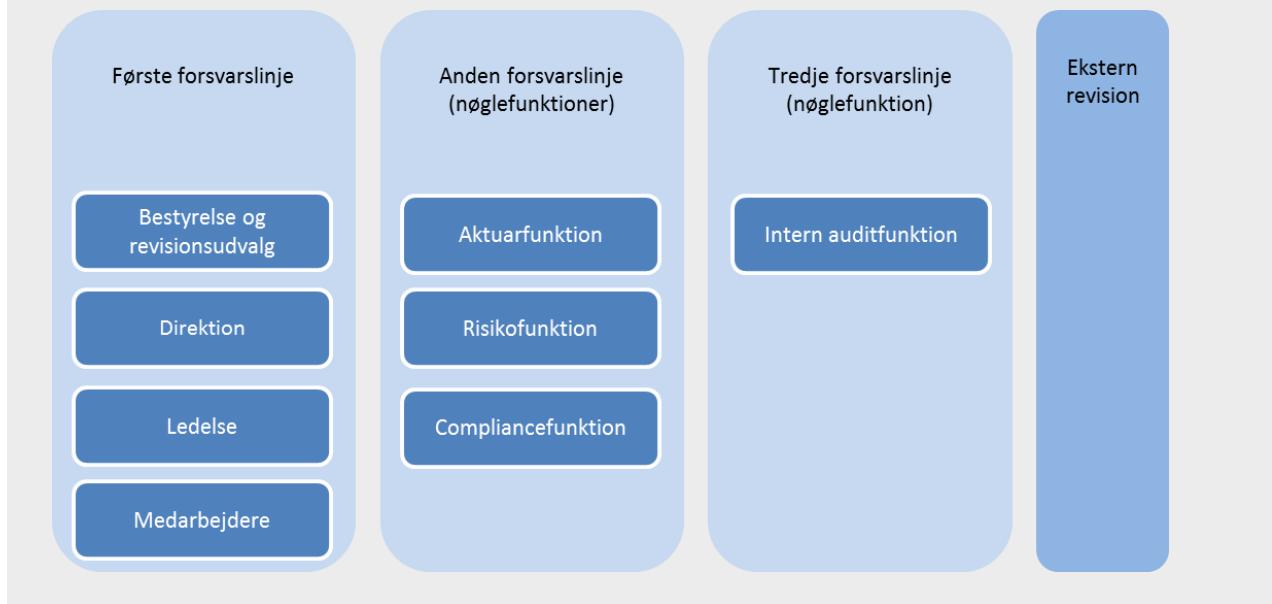
B.4 *Internt kontrolsystem*

B.4.1 *Selskabets interne kontrolsystem*

Bestyrelsen for Lægernes Pension har udstukket rammerne for det interne kontrolsystem ved politik for intern kontrol. Det strategiske mål for det interne kontrolsystem er at mindske de risici, Lægernes Pension er utsat for, herunder at bestyrelsens risikoappetit efterleves. Passende interne kontroller skal sikre, at alle personer med drifts- og tilsynsansvar handler i overensstemmelse med de strategiske mål, gældende love og administrative bestemmelser. Fokus for det interne kontrolsystem skal jf. politikken være på de risikobehæftede områder og alle væsentlige risikobehæftede områder skal være dækket. Kontrolsystemet omfatter hele virksomheden og gennemføres på samme måde i hele virksomheden inklusiv datterselskaber.

Det interne kontrolsystem er organiseret i tre interne forsvarslinjer suppleret med den eksterne revision. Der er et vist sammenfald i organiseringen med risikostyringssystemet, jf. afsnit B.3.2. Første forsvarslinje er bestyrelsen, direktionen og den øvrige daglige ledelse. Første forsvarslinje driver forretningen og er de primære ansvarlige for driften. Anden forsvarslinje består af risikostyringsfunktionen, compliancefunktionen og aktuarfunktionen. Disse er ansvarlige for at overvåge første forsvarslinje. Compliancefunktionen er nærmere beskrevet i afsnit 0, og risikofunktionen er beskrevet i afsnit B.3. Tredje forsvarslinje er intern audit, som er beskrevet i afsnit B.5.

Figur 4: Organisering af det interne kontrolsystem

Det interne kontrolsystem fungerer ved, at følgende aktiviteter udføres:

1. der udstikkes rammer. Med rammer forstår de eksternt givne regulatoriske og de internt udstukne rammer der følger delegering. Af væsentlige interne udstukne rammer kan nævnes dem, der fremgår af bestyrelsens politikker og retningslinjer samt direktionens forretningsgange
2. det kontrolleres om rammerne overholdes og det dokumenteres, at kontrollerne har fundet sted
3. der rapporteres på, om der har været overskridelser.

Første forsvarslinje udfører alle tre ovennævnte aktiviteter, mens anden og tredje forsvarslinje alene har opgaver inden for 2. og 3. punkt. Ud over ovennævnte aktiviteter har det interne kontrolsystem til opgave at begrænse risikoen for tab ved operationelle hændelser, såsom besvigelser og fejl.

B.4.2 Beskrivelse af compliancefunktionen

Compliancefunktionen identifierer compliancerisici og vurderer sandsynligheden for og konsekvensen af manglende compliance. På baggrund af denne risikovurderingen udarbejdes, gennemføres og ajourføres en 3-årig complianceplan, der beskriver funktionens planlagte aktiviteter. En del af disse aktiviteter består i at kontrollere, om første forsvarslinje faktisk udfører de kontroller, som de skal.

Compliancefunktionen rådgiver bestyrelsen, direktionen og den daglige ledelse om overholdelse af den finansielle lovgivning og yder rådgivning til alle medarbejdere om forhold, der har betydning for compliancerisici. Vurderer compliancefunktionen, at der er væsentlige mangler i de metoder og procedurer, der har til formål at undgå non-compliance, skal den complianceansvarlige straks orientere direktionen og i grove tilfælde bestyrelsen. Det samme gælder, hvis funktionen vurderer, at eksterne forhold betyder væsentlige ændringer i compliancerisici. Den complianceansvarlige har herudover pligt til at give udtryk for betænkeligheder og advare bestyrelsen i de tilfælde, hvor den finder det nødvendigt.

For at sikre uafhængige compliancevurderinger og -kontroller fungerer compliancefunktionen uafhængigt af resten af organisationen. Funktionen refererer til direktionen og rapporterer direkte til bestyrelsen.

B.5 Intern auditfunktion

B.5.1 Hvordan selskabets interne auditfunktion fungerer

Udførelse af selskabets interne auditfunktion er outsourcet til en ekstern leverandør. Tilsvarende varetages nøglepersonsfunktionen ved en særligt ansættelse.

Intern auditfunktionen udarbejder en årsplan, som beskriver de opgaver, der skal løses i løbet af året. Intern auditfunktionens hovedopgave er at sikre, at de tre øvrige nøglefunktioner har udført det pålagte arbejde, herunder kontrolarbejde i henhold til lovgivningen og de politikker og retningslinjer, der er udstedt af bestyrelsen.

En gang årligt afleveres en samlet rapport til direktionen, hvor de enkelte punkter i auditplanen gennemgås, og resultaterne af auditgennemgangen bliver vurderet. Desuden gives der anbefalinger på de områder, hvor der er fundet mangler med angivelse af tidsfrist til udbedring og beskrivelse af hvilke medarbejdere, der bør involveres i arbejdet samt endelig en opfølging på eventuelle tidligere anbefalinger.

B.5.2 Hvordan den interne auditfunktion forbliver uafhængig og objektiv i forhold til de aktiviteter, der undersøges

Den eksterne leverandør udarbejder forslag til auditplan, der godkendes af direktionen. Gennemførelsen af auditplanen sikrer uafhængigheden. Den eksterne leverandør udfører ikke andre opgaver for Lægernes Pension end dem der relaterer sig til den interne auditfunktion.

Intern auditfunktionen har bemyndigelse til at kontakte bestyrelsen direkte udenom direktionen, hvilket sikrer uafhængighed og objektivitet.

B.6 Aktuarfunktion

Aktuarfunktionen er en nøglefunktion, og bestyrelsen har udpeget den ansvarshavende aktuar som nøgleperson for aktuarfunktionen. Uover den ansvarshavende aktuar omfatter aktuarfunktionen fire medarbejdere med aktuarfaglig viden og uddannelse. Alle har mange års brancheerfaring.

Aktuarfunktionen er internt opdelt i to ansvarsområder:

- Medlemmer
- Risiko/solvens.

Området Medlemmer

Området Medlemmer omfatter administration og kontrol af it-system til policeadministration, kommunikation til medlemmer, fastlæggelse af beregningsgrundlag samt beregninger af satser til bonus og prognoseberegnning. I forhold til opgørelser til regnskab og solvens har området således svaret for, at datagrundlaget er fuldstændigt og korrekt.

Området Risiko/solvens

Området Risiko/solvens omfatter beregning af cash flow til hensættelsesopgørelser vedrørende regnskab og solvens samt ALM-analyser, fastlæggelse af bedste skøn for forsikringsrisici, medlemsadfærd og fremtidige omkostninger, samt model for kontribusion.

Desuden bidrager begge områder til rapportering og anmeldelser indenfor deres ansvarsområde.

Nøglepersonen er ansvarlig for funktionen, herunder for udvikling af funktionen, så metoder, modeller og rapporteringer til stadighed lever op til en aktuarmæssig "best practice", der er proportional med Lægernes Pensions formål og størrelse.

Idet nøglepersonen også er ansvarshavende aktuar refererer denne til bestyrelsen og udtales sig direkte til bestyrelsen uafhængigt af direktionen, hvis nøglepersonen skønner det nødvendigt. Rapportering vedrørende aktuarfunktions arbejdsområder sker til bestyrelsen.

B.7 Outsourcing

B.7.1 Outsourcingpolitik

Outsourcing af aktivitetsområder anvendes, hvor det vurderes at være økonomisk fordelagtigt, og hvor det ikke er af afgørende betydning at fastholde eller udbygge aktiviteten og kompetencerne i organisationen for at kunne nå de strategiske mål eller efterleve regulatoriske krav. Outsourcing af væsentlige eller afgørende aktivitetsområder skal besluttes af bestyrelsen. Ledelsens ansvar for opgavernes løsning kan ikke outsources.

For at minimere risikoen for tab forbundet med outsourcing, reguleres aktiviteterne i skriftlige aftaler, der fastlægger de rettigheder og forpligtelser, som Lægernes Pension og leverandøren hver især har. Lægernes Pension, de eksterne revisorer og Finanstilsynet har adgang til alle data angående de outsourcede aktivitetsområder.

Direktionen og den øvrige ledelse sikrer ved indgåelse af outsourcing-kontrakter, at leverandører har den evne, kapacitet og de tilladelser, der efter den relevante lovgivning er foreskrevet, for at kunne varetage de outsourcede opgaver på en tilfredsstillende måde.

Outsourcede aktiviteter overvåges løbende, og der rapporteres årligt til bestyrelserne om, hvordan overvågningen er foregået i det forløbne år, og hvad resultatet har været.

B.7.2 Outsourcing af kritiske eller vigtige operationelle funktioner eller aktiviteter

Bestyrelsen har besluttet, at outsource følgende kritiske eller vigtige operationelle funktioner eller aktiviteter:

1. Drift af it
2. Administration af investeringer (back-office-processer)
3. Portal til indberetninger om whistleblowerforhold
4. Varetagelse af lovpædagogisk intern auditfunktions opgaver.

Tjenesteyderne befinder sig indenfor følgende områder:

- ad. 1 udvikling af hjælpjenester i forbindelse med finansiel formidling
- ad. 2 formueforvaltning
- ad. 3 og 4 virksomhedsrådgivning og anden rådgivning om driftsledelse.

Tjenesteyderne varetager de outsourcede funktioner og aktiviteter fra lokaliteter i Danmark.

B.8 Andre oplysninger

Det vurderes, at ledelsessystemet, som beskrevet ovenfor, er fyldestgørende i forhold til arten, omfanget og kompleksiteten af de risici Lægernes Pension er eksponeret overfor som følge af sin virksomhed.

Der er ikke andre væsentlige oplysninger om ledelsessystemet af relevans i denne sammenhæng.

C. Risikoprofil

Dette kapitel omhandler de væsentligste risici, der følger af pensionskassens forretningsmodel.

Pensionskassens forretningsmodel er at udbyde gennemsnitsrenteprodukter til læger og lægestuderende. Pensionskassen ejes af medlemmerne, som bidrager til at opbygge egenkapitalen i opsparringsfasen mod til gengæld at modtage udlodninger fra egenkapitalen efter pensionering. Derudover er der mulighed for i datterselskabsform at drive bankvirksomhed, hvilket giver stordriftsfordele, som bidrager til et konkurrencedygtigt omkostningsniveau.

Pensionskassens risikoappetit er formuleret i kapitaldækningsmålsætningen, som består af både en kortsigtet og en langsigtet del. Pensionskassens risikotolerancegrænser er formuleret for relevante risikokategorier samt for den overordnede kapitaldækning.

Lægernes Pension anvender ikke special purpose vehicles.

Risikokildernes størrelse opgjort kvantitativt i henhold til standardmodellen, for hver af de nedenstående risici, vises i afsnit E.2.

C.1 Forsikringsrisici

Gennem sit produktudbud påtager pensionskassen sig forsikringsrisici inden for følgende områder:

- Dødelighed.
- Levetid.
- Invaliditet.
- Forsikringsoptioner.
- Omkostninger.
- Katastrofe (død og invaliditet).

Forsikringsrisici kan mitigeres ved genforsikring. Bestyrelsen vurderer og tilpasser løbende og mindst årligt pensionskassens genforsikringsbehov. Katastroferisici er central i forbindelse med den årlige vurdering af genforsikringsbebovet. Der anvendes aktuelt ikke genforsikring. Forsikringsrisici kapitaldækkes.

Den ansvarshavende aktuar/aktuarfunktionen følger løbende udviklingen i de forsikringsmæssige risici og har ansvaret for, at bestyrelsen orienteres, såfremt der i løbet af året sker væsentlige ændringer, som kan betyde, at der er behov for at ændre forsikringsordninger eller bonussatser. Orientering sker senest på førstkommande bestyrelsesmøde. En central del af vurderingen af forsikringsmæssige risici er aktuarmæssige analyser af levetider, invaliditetsfrekvenser samt overgang til fripolice og genkøb i forbindelse med årlig opdatering af markedsværdigrundlaget.

De væsentlige områder for forsikringsrisici og risikokoncentrationer beskrives i de følgende afsnit.

C.1.1 Levetidsrisici

Levetidsrisici vedrører tab som følge af, at medlemmerne lever længere end forudsat. Da alle ordninger indeholder livsvarig livrente samt valgfri livsvarig eller 10-årig ægtefællepension, har de forudsatte levetider stor betydning for hensættelserne. Hvis levetiderne forbedres mere end forudsat, medfører det en stigning i de garanterede ydelser, som skal modsvares af et fald i bonuspotentialer eller basiskapitalen. For ordninger på betinget grundlag kan levetidsforudsætningerne ændres, såfremt levetiderne forbedres mere end forudsat, hvilket vil nedsætte pensionerne, reducere de garanterede ydelser og øge de individuelle bonuspotentialer. Ordninger på betinget grundlag påfører således kun Lægernes Pension levetidsrisiko på kort sigt, mens levetidsrisici på længere sigt bæres af det enkelte medlem. Da langt den største del af ordningerne er på betinget grundlag, er de samlede levetidsrisici for Lægernes Pension begrænsede på længere sigt. Muligheden for at ændre levetidsforudsætninger i ordninger på betinget grundlag, indregnes ikke i solvenskapitalkravet.

C.1.2 *Invaliditetsrisici*

Invaliditetsrisici vedrører tab som følge af, at medlemmerne bliver invalide med en højere frekvens end forudsat. Da alle obligatoriske ordninger indeholder livsvarige invaliderenter ved tab af erhvervsevne, har de forudsatte invaliditetsfrekvenser betydning for hensættelserne. Hvis invaliditetsfrekvensen er højere end forudsat, medfører det en stigning i de garanterede ydelser, som skal modsvares af et fald i bonuspotentialer eller basiskapitalen.

C.1.3 *Forsikringoptionsrisici*

Forsikringoptionsrisici vedrører tab som følge af, at medlemmerne aktiverer forsikringsoptioner med en anden frekvens end forudsat. Hensættelserne indregner to typer af forsikringsoptioner: Ophør af præmieindbetalinger (overgang til fripolice) samt udtræden af pensionskassen (genkøb). De forudsatte aktiveringsfrekvenser for overgang til fripolice samt genkøb har derfor betydning for hensættelserne. Hvis aktiveringsfrekvensen er højere end forudsat, medfører det en stigning i de garanterede ydelser, som skal modsvares af et fald i bonuspotentialer eller basiskapitalen. Pensionskassen er også eksponeret over for den risiko, at et stort antal medlemmer genkøber på et tidspunkt, hvor værdien af aktiverne er mindre end de garanterede genkøbsværdier. Denne risiko reduceres dog markant ved, at det er muligt at indføre kursværn i pensionskassens største ordning.

Individuelle medlemmer kan kun i meget beskedent omfang genkøbe eller indstille præmiebetalinger. Dette kan ske på foranledning af arbejdsgiver ved overførsel til tjenestemandssystemet, i forbindelse med afskedigelse eller såfremt et medlem fraflytter Danmark. Afskedigelse af mange læger er ikke sandsynligt grundet lægemangel, og overførsel til tjenestemandssystemet sker kun i meget begrænset omfang.

C.1.4 *Katastroferisici*

Katastroferisici vedrører tab som følge af, at dødelighed og invaliditet blandt medlemmerne forøges gennem en katastrofe. Dødsfald i medlemsbestanden medfører øgede hensættelser til især ægtefælle pensioner. Invalidering af medlemsbestanden medfører øgede hensættelser til livsvarige invaliderenter samt præmiefritagelse. Katastroferisici udgør en væsentlig risikokoncentration for pensionskassen, dels da mange medlemmer er ansat på de store sygehuse, og dels da mange medlemmer i forbindelse med konferencer og lignende kan befinde sig i samme lokale eller deltage i fælles transport.

C.1.5 *Andre væsentlige oplysninger om risikoprofil*

Der er ikke andre væsentlige oplysninger om risikoprofil for forsikningsrisici af relevans i denne sammenhæng.

C.2 Markedsrisici

Lægernes Pension påtager sig markedsrisici dels gennem renterisici fra pensioner og dels gennem forvaltning af medlemernes formue. Bestyrelsen fastlægger mindst én gang årligt de samlede rammer for risikotagningen i formueforvaltningen. For ordninger på garanteret grundlag investeres primært for at afdække renterisici fra pensioner, mens der for ordninger på betinget grundlag alene investeres for at opnå et konkurrencedygtigt afkast.

Markedsrisici vedrører tab som følge af ændringer i markedsforhold som renter, aktiekurser, valutakurser, kredit-spænd og ejendomsværdier. Markedsværdien af pensionshensættelser afhænger af renteniveauet, og et fald i markedsrenterne vil medføre en stigning i de garanterede ydelser, som skal modsvares af et fald i bonuspotentialer eller basiskapitalen. Negative afkast af aktiverne vil medføre et fald i bonuspotentialer eller egenkapitalen.

Pensionskassens markedsrisici måles som del af bestyrelsес kapitalkrav, hvor bestyrelsen har fastlagt en øvre risikotolerancegrænse for markedsrisici. Der er tale om en høj risikotolerance, hvilket afspejler pensionskassens politik om, at det er nødvendigt at påtage sig betydelige markedsrisici for at opnå et konkurrencedygtigt afkast.

Pensionskassen måler desuden markedsrisici isoleret for investeringsaktiverne, hvor bestyrelsen har fastlagt tilhørende risikorammer. Metoden til risikomåling følger overordnet set samme principper som bestyrelsens kapitalkrav, men med visse forskelle bl.a. som følge af, at renterisici for pensionshensættelser ikke indgår.

Bestyrelse, direktion, risikokomit  og investeringskomit  og investeringsafdelingen vurderer markedsrisiciene løbende. Således står investeringsafdelingen for den daglige overvågning, mens direktion, risikokomit  og investeringskomit   gentlig vurderer dem. Bestyrelsen forholder sig til markedsrisiciene på hvert bestyrelsesmøde.

De væsentlige områder for markedsrisici og risikokoncentrationer beskrives i de følgende afsnit.

C.2.1 *Renterisici*

Renterisici vedrører tab både som følge af stigninger i markedsværdien af pensionshensættelser og som følge af fald i markedsværdien af rentefølsomme aktiver. Pensionshens ttelernes rentefølsomhed skyldes, at alle pensionskassens ordninger har en ydelsesgaranti, som kan være på betinget eller garanteret grundlag. Et fald i renteniveauet medfører, at pensionskassen skal hensætte et større beløb til ydelsesgarantier. For ordninger på betinget grundlag, vil større fald i renteniveauet automatisk føre til en nedsættelse af den grundlagsrente, som ydelsesgarantien er baseret på. Disse ordninger har derfor begrænsede renterisici fra pensioner. For ordninger på garanteret grundlag investeres fortrinsvis i rentefølsomme aktiver, hvis afkast modsvarer stigningen i garanterede ydelser ved fald i renteniveauet. Den strategiske afdækning af renterisici fra pensioner, reducerer renterisici betydeligt for disse ordninger. Rentefølsomme aktiver består i al væsentlighed af obligationer, renteswaps og renteswaptioner.

C.2.2 *Aktierisici*

Aktierisici vedrører tab som følge af fald i markedsværdien af børsnoterede aktier, aktiefutures, aktieoptioner og private equity. Desuden inkluderer aktierisici i bestyrelsens kapitalkrav også tab som følge af fald i markedsværdien af infrastruktur samt kreditfonde. Aktierisici udgør en meget betydelig risiko for pensionskassen.

C.2.3 *Ejendomsrisici*

Ejendomsrisici vedrører tab som følge af fald i markedsværdien af ejendomme. For ejendomsinvesteringer gennem fonde, tages der højde for fondens gearing ved m lning af ejendomsrisici.

C.2.4 *Valutarisici*

Valutarisici vedrører tab som følge af fald i udenlandske valutakurser over for danske kroner. Eksponeringen til valutarisici skyldes investering i aktiver denominert i udenlandske valutaer, mens pensionsudbetalingerne udelukkende sker i danske kroner. En del af pensionskassens investeringsstrategi er en delvis afdækning af eksponeringen til valutarisici.

C.2.5 *Kreditsp ndsrисici*

Kreditsp ndsrисici vedrører tab som følge af fald i markedsværdien af obligationer og kreditderivater i forbindelse med forringelse i kreditværdighed eller misligholdelse.

C.2.6 *Koncentrationsrisici*

Koncentrationsrisici vedrører tab som følge af, at pensionskassens investeringer har store eksponeringer mod enkelte udstedere af værdipapirer eller enkelte investeringsprojekter. Bestyrelsen har fastlagt en øvre risikotolerancegr nse for koncentrationsrisici. Der er tale om en lav risikotolerance, hvilket afspejler pensionskassens politik om, at formuens placering ikke bør medføre væsentlige koncentrationsrisici. Pensionskassen har således ingen væsentlige risikokoncentrationer inden for markedsrisici.

C.2.7 *Riskoreduktionsmetoder*

Investering i risikobegrænsende instrumenter omfatter valutaterminscontrakter, renteswaps, renteswaptioner samt futures og optioner på aktieindeks. Alle derivater handles under ISDA og med løbende sikkerhedsstillelse. For afdækning af valutarisici og afdækning af renterisici for ordninger på garanteret grundlag er der tale om strategiske afd ninger, hvis effektivit t overvåges og vurderes mindst årligt. Bestyrelsen har fastsat rammer for risikoreduktion af markedsrisici.

C.2.8 Andre væsentlige oplysninger om risikoprofil

Der er ikke andre væsentlige oplysninger om risikoprofil for markedsrisici af relevans i denne sammenhæng.

C.3 Kreditrisici

Kreditrisici vedrører tab som følge af, at pensionskassens bankforbindelser eller modparter for derivatkontrakter går konkurs. Ved en bankforbindelses konkurs risikerer pensionskassen at tage sit indstændende. Denne type risiko begrænses gennem bestyrelsens fastlagte grænser for maksimalt indstændende for hver bankforbindelse, således at der ikke forekommer væsentlige risikokoncentrationer på kreditrisici. Ved en derivatmodparts konkurs risikerer pensionskassen et tab af den del af markedsværdien, som modparten ikke har stillet sikkerhed for. Desuden risikerer pensionskassen et tab af den risikoreducerende effekt fra de derivater, som er indgået med den pågældende modpart. Disse typer af risici begrænses gennem bestyrelsens fastlagte retningslinjer for godkendte derivatmodparte og gennem brug af ISDA-standarder, således at der ikke forekommer væsentlige risikokoncentrationer på kreditrisici. Kreditrisici vurderes løbende af bestyrelsen i forbindelse med fastlæggelse af retningslinjer for bankindeståender og derivatmodparte. Der er ikke andre væsentlige oplysninger om risikoprofil for kreditrisici af relevans i denne sammenhæng.

C.4 Likviditetsrisici

Likviditetsrisici vedrører tab som følge af, at pensionskassen må realisere aktiver for at møde et likviditetsbehov. Pensionskassen har en politik om, at løbende betalinger skal kunne gennemføres uden væsentlige transaktionsomkostninger. Likviditetsrisici overvåges og vurderes gennem løbende opfølgning på likviditetsbudgetter bl.a. af risikokomiteén. Anvendelsen af likviditetsbudgetter gør det muligt at planlægge investeringer og placeringer således at likviditetsrisikoen reduceres. Likviditetsrisici begrænses af, at bestyrelsens fastlagte rammer for investeringsstrategien sætter en øvre grænse for pensionskassens placeringer i illikvide aktiver, således at der ikke forekommer væsentlige risikokoncentrationer på likviditetsrisici. Der er ikke andre væsentlige oplysninger om risikoprofil for likviditetsrisici af relevans i denne sammenhæng.

C.5 Operationelle risici

Operationelle risici vedrører tab som følge af uhensigtsmæssige eller mangelfulde interne procedurer, menneskelige fejl og handlinger, systemfejl eller fejl som følge af udefra kommende begivenheder. Der sker registrering af operationelle hændelser på daglig basis. Formålet med registreringen er dels at forhindre gentagelse af indtrufne hændelser og dels at bidrage til identificering og vurdering af operationelle risici. Risikokomiteén vurderer halvårligt de operationelle risici bl.a. på baggrund af de rapporterede operationelle hændelser. Funktionsadskillelser og kollegakontroller er væsentlige metoder der anvendes til risikoreduktion. Der er ikke andre væsentlige oplysninger om risikoprofil for operationelle risici af relevans i denne sammenhæng.

C.6 Andre væsentlige risici

Bestyrelsen har identificeret følgende andre væsentlige risikokategorier: Compliancerisici, hvidvaskrisici, afviklingsrisici samt omdømmmerisici. Ud over bestyrelse og direktion er det compliancefunktionen, risikofunktionen og risikokomiteén der vurderer disse risici. Der forefindes ikke væsentlige risikokoncentrationer inden for andre væsentlige risici. Der er ikke andre væsentlige oplysninger om risikoprofil for operationelle risici af relevans i denne sammenhæng.

C.7 Andre oplysninger

C.7.1 Risikofølsomhed

I forbindelse med den årlige risikovurdering foretages følgende følsomhedsanalyser omkring solvenskapitalkravet og kapitalgrundlaget:

- 1) Følsomhed ved ændring af parametre i standardmodellen: Korrelationer mellem de enkelte moduler og undermoduler øges, stressniveauer for de vigtigste undermoduler øges.

- 2) Omvendte stresstests for manglende solvensdækning: Der anvendes de samme scenarier som i Finanstilsynets kvartalsvise følsomhedsanalyser, hvor det undersøges, hvilke stressniveauer der kræves for, at basiskapitalen netop dækker solvenskapitalkravet.
- 3) Omvendte stresstests for udømning af bonuspotentialer: Det undersøges, hvilke kombinerede stress af aktiekurser og renteniveau der kræves for, at de kollektive og individuelle bonuspotentialer er udtømt i de enkelte rentegrupper.

I de ugentlige opgørelser af bestyrelsens kapitalkrav indgår stressscenarier for ændringer i aktiekurser og renteniveauer. Da bestyrelsens kapitalkrav altid er mindst lige så stort som solvenskapitalkravet, er det tilstrækkeligt at udføre følsomhedsberegninger for bestyrelsens kapitalkrav i den løbende risikostyring. En delmængde af resultatet pr. 31.12.2017 fremgår af Tabel 9. Det antages, at renteændringen er en parallelforskydning af de relevante rentekurver.

Tabel 9: Basiskapitaldækning ift. bestyrelsens kapitalkrav i udvalgte scenarier pr. 31.12.2017, pct.

	Aktuel	Aktiekursændring på -40 pct.	Aktiekursændring på 20 pct. og rentefald på 50 bp.
Basiskapitaldækning	252	279	277

C.7.2 Efterlevelse af "prudent person"-princippet

I formueforvaltningen tager efterlevelsen af prudent person princippet afsæt i de forskellige typer af garantier, som er afgivet (garanterede ordninger og betingede ordninger) samt forvaltningen af egenkapitalens formue.

Tilrettelæggelsen af investeringsstrategien har to faser, hvor første fase tager udgangspunkt i, at der med stor sikkerhed skal kunne opnås et afkast svarende til ordningernes grundlæggende pensionsforpligtelser før evt. bonus og pensionisttillæg. Denne fase er især tilrettelagt med henblik på at skabe sikkerhed for den garanterede pension i gammel ordning. Aktiver til at sikre første fase kaldes afdækningsaktiver.

Den anden fase er fastlæggelse af en investeringsstrategi, som skal give mulighed for at opnå en kontorente, som er højere end grundlagsrenten. I denne fase fokuseres på, at aktiverne skal kunne investeres frit svarende til et markedsrenteprodukt. Aktiver til at udnytte anden fase kaldes investeringsaktiver. Allokeringen mellem investerings- og afdækningsaktiverne sker med udgangspunkt i ordningernes evne til at kunne absorbere egne risikokilder, herunder markedsrisici fra investeringsaktiverne, i egne kapitalelementer.

De betingede grundlag har kun investeringsaktiver. De garanterede grundlag har som udgangspunkt 90 pct. afdækningsaktiver og 10 pct. investeringsaktiver. Egenkapitalen er fuldt investeret i investeringsaktiver.

De årlige ALM beregninger bruges til at vurdere Lægernes Pensions evne til at opfylde de udmeldte prognoser, og belyse hvordan forskellige risikofaktorer påvirker investeringsafkastet. Det giver Lægernes Pension mulighed for at agere før risici materialiserer sig.

For at vurdere holdbarheden af de forventede pensioner medlemmerne stilles i udsigt har Lægernes Pension udviklet en model til dette. Modellen beskriver holdbarheden af de forventede pensioner, som medlemmerne præsenteres for i pensionsmeddelelsen. Formålet med modellen er at opstille en række fremtidige mulige scenarier på de finansielle markeder, og i hvert scenario beregne pensionernes størrelse i forhold til de forventede pensioner. Fra denne fordeling af scenarier kan følgende analyseres:

- Om investeringsstrategien afspejler det, som medlemmerne er stillet i udsigt - ud fra medianscenariet.
- Om investeringsstrategien er robust over for fremtidige mulige stress-scenarier på de finansielle markeder - ud fra de værste scenarier for pensionernes udvikling.

D. Værdiansættelse til solvensformål

D.1 Aktiver

D.1.1 Værdiansættelse af aktiver

Der er ikke forskel mellem værdiansættelsen af aktiver til solvensformål og til regnskabsformål, bortset fra at immaterielle aktiver ikke medregnes i balancen til solvensformål.

Der er betydelig overensstemmelse mellem aktivernes indplacering i aktivklasser i Årsrapporten 2017 og i balancen til solvensformål. Den beskrivelse af værdien af aktiverne, for hver enkelt væsentlig aktivklasse, der forefindes i Årsrapporten 2017, balancen samt noterne 18-24 er således relevant også til solvensformål.

Der er ikke væsentlige forskelle mellem det grundlag samt de metoder og primære antagelser, der benyttes til solvensformål, og dem der benyttes til værdiansættelse i Årsrapporten for 2017, bortset fra at immaterielle aktiver ikke medregnes i balancen til solvensformål. Immaterielle aktiver medregnes ikke i balancen til solvensformål af regulatoiske årsager.

Den beskrivelse af det grundlag og de metoder og primære antagelser, der benyttes til værdiansættelse til regnskabsformål, der forefindes i Årsrapporten 2017, note 1 Anvendt regnskabspraksis (herefter "anvendt regnskabspraksis"), er således relevant også til solvensformål.

For så vidt angår værdiansættelse af aktiver, er der ikke ændret i anvendt regnskabspraksis i 2017, ligesom der ikke er sket væsentlige ændringer i regnskabsmæssige skøn i 2017.

D.1.2 Aktivernes art, funktion, risiko og væsentlighed

De væsentligste aktiver på Lægernes Pensions' balance (moderselskabet) udgøres af kapitalandele i tilknyttede virksomheder, det vil primært sige kapitalandele i kapital- og investeringsforeningerne Lægernes Invest. Som anført i anvendt regnskabspraksis er værdiansættelsesgrundlaget for denne type aktiver indre værdi. Der er tale om kapitalandele, hvor de underliggende aktiver er forskelligartede, herunder kapitalandele, obligationer, investeringsejendomme, udlån mv. I udgangspunktet værdiansættes alle underliggende aktiver til dagsværdi.

Øvrige væsentlige aktiver består af kapitalandele i associerede virksomheder, der jævnfør anvendt regnskabspraksis måles til indre værdi, samt kapitalandele, investeringsforeningsandele og obligationer, der alle jævnfør anvendt regnskabspraksis måles til dagsværdi.

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder samt øvrige væsentlige aktiver har den funktion, at de skal sikre pensioner og forsikringsdækninger til medlemmerne.

En relevant beskrivelse af disse aktiver fremgår af Årsrapporten 2017, ledelsesberetning, afsnit Investeringsaktiviteter. I denne beskrivelse vises de underliggende aktiver til kapitalandelene i tilknyttede virksomheder og associerede virksomheder.

Der er væsentlig risiko knyttet til kapitalandelene i tilknyttede virksomheder og øvrige væsentlige aktiver. En relevant opgørelse af den samlede risiko forefindes i afsnit C.2-4 og afsnit E, samt Årsrapporten 2017, ledelsesberetningen afsnit Risikostyring og solvens samt note 44.

For børsnoterede investeringer fastsættes dagsværdien ud fra noterede markedspriser på aktive markeder for de samme aktiver, eller hvis det ikke er muligt, tilsvarende aktiver hvis sådanne findes. Dette gælder både for direkte ejede aktiver og underliggende aktiver i kapital- og investeringsforeninger.

Der er to kriterier, der skal være opfyldt for, at et aktiv betragtes som en børsnoteret investering i et aktivt marked, nemlig at aktivet er børsnoteret, og at der dagligt stilles en relevant kurs.

For ikke-børsnoterede investeringer (og børsnoterede investeringer i ikke aktive markeder) anvendes de værdiansættelsesmetoder, der er beskrevet i nedenstående afsnit D.4.

D.2 Forsikringsmæssige hensættelser

D.2.1 Værdien af forsikringsmæssige hensættelser, grundlag, metoder, antagelser og usikkerhed

I Lægernes Pension betegnes forsikringsmæssige hensættelser som pensionshensættelser. Opgørelsen af pensionshensættelserne i Årsrapporten 2017 svarer i al væsentlighed til opgørelsen til solvensformål, hvorfor der henvises til dennes note 1 anvendt regnskabspraksis og note 27 – 29, hvor de pensionsmæssige hensættelser samt fortjenstmargen ses. Det skal bemærkes, at hensættelser vedrørende invaliditet ikke opgøres adskilt fra hensættelserne vedrørende livsforsikring.

Pensionshensættelserne opgøres på medlemsniveau og beregnes på samme måde for alle væsentlige grupper (garanterede ordninger og ordninger med betinget garanti). Hensættelserne opgøres som nutidsværdien af sandsynlighedsvægtede betalingsstrømme (cash flow) beregnet på grundlag af selskabets bedste skøn for de indgående parametre. Parametrene beskriver forventninger til renteudvikling, levetid, invalidehyppighed, medlemsadfærd og omkostninger. Beregningsforudsætningerne for bedste skøn revideres mindst én gang årligt. Da alle beregninger sker på individniveau anvendes ingen forenklinger i beregning af hensættelsesposterne. Hensættelser til Kritisk Sygdom beregnes dog på gruppeniveau, men de udgør et uvæsentligt beløb i de samlede hensættelser.

Den anvendte diskonteringsrentekurve opgøres månedligt af de europæiske tilsynsmyndigheder (EIOPA). Der anvendes ikke såkaldt volatilitetstillæg til rentekurven.

Levetidsforudsætningerne fastlægges ud fra Finanstilsynets benchmark for aktuel dødelighed samt benchmark for levetidsforbedringer. Der foretages en statistisk analyse af egne observationer for de seneste 5 år i forhold til Finanstilsynets seneste benchmark for aktuel dødelighed. Analysen foretaget i 2017 viser, at både mænd og kvinder har dødelighed under benchmark, men at dødeligheden ikke erændret væsentligt i forhold til året før. Til gengæld har Finanstilsynet ændret estimationsmetode for benchmark for levetidsforbedringer, så der fra 2018 skal indregnes højere levetidsforbedringer. Lægernes Pension har inddarbejdet det nye benchmark allerede for 2017. Derudover indregnes et sikkerhedstillæg på dødeligheden, som indgår i balancen i Årsrapporten 2017 som en risikomargin.

Bedste skøn for invaliditet fastlægges, så den bedst afspejler den forventede invalidehyppighed. Den forventede invalidehyppighed estimeres ud fra pensionskassens historiske datagrundlag, som medtager observationer for de seneste 10 år til og med 2016. Der har i 2017 ikke været grundlag for at ændre i bedste skøn for invalidehyppighed. Også her er der indregnet et sikkerhedstillæg, som indgår i risikomargen.

Bedste skøn for medlemsadfærd tager højde for genkøb og overgang til hvilende pension, dvs. ophør af bidragsindbetalinger. Sandsynligheden for begge overgange er fastsat ud fra antallet af observationer af genkøb og overgang til hvilende i de foregående 10 år, hvilket vurderes at være et repræsentativt datagrundlag. I datagrundlaget for overgang til hvilende ses bort fra kortvarige perioder uden bidrag. Opdateringerne i 2017 gav kun anledning til mindre justeringer af bedste skøn.

De største usikkerheder i relation til opgørelsen af hensættelserne knytter sig til den anvendte diskonteringsrentekurve, herunder den politiske risiko knyttet til ændringer heri, samt Finanstilsynets levetidsmodel for indregning af levetidsforbedringer.

Den eneste afvigelse mellem opgørelsen af pensionshensættelserne i Årsrapporten 2017 og til solvensformål er i opgørelsen af risikomargen. Risikomargen skal afspejle, hvad pensionskassen hypotetisk må forvente at skulle betale for at overdrage pensionsforpligtelserne til en anden pensionsudbyder. I Årsrapporten 2017 indregnes risikomargen som et sikkerhedstillæg på levetids- og invaliditetsforudsætningerne, mens opgørelsen til solvensformål opgøres som en kapitalomkostning knyttet til fremtidige solvenskapitalkrav. Forskellen betyder, at der er hensat 210 mio. kr. mere til risikomargen i årsrapporten end i opgørelsen til solvensformål.

D.2.2 Beskrivelse af væsentlige ændringer i hensættelserne i 2017

Hensættelser til garantier og betingede garantier faldt samlet set med 5,1 mia. kr. i 2017, jf. Tabel 10. Den væsentligste årsag er, at grundlagsrenten for ordninger og delordninger med betinget garanti blev nedsat fra 0 pct. til -0,5 pct. fra og med 1. januar 2017. Derudover er diskonteringsrenten steget med ca. 0,20 pct.-point i løbet af 2017. I modsat retning trækker ændringen i forudsætningerne om levetidsforbedringer, hvor estimationsmetoden som nævnt er ændret. Tidligere estimeredes levetidsforbedringerne ud fra udviklingen i befolkningens levetid de seneste 30 år. Nu beregnes udviklingen ud fra de seneste 20 års data, hvor stigningen i levetiden har været mere markant.

Hensættelse til fremtidig fortjeneste er reduceret kraftigt i 2017. Den løbende betalingen for fortjeneste til egenkapitalen og særlige bonushensættelser type B beregnes som 0,5 pct. af medlemmernes depot, og hensættelsesposten skal afspejle nutidsværdien af denne forventede fremtidige fortjeneste til egenkapitalen og de særlige bonushensættelser i hele kontraktens løbetid. I løbet af 2017 præciserede Finanstilsynet reglerne på området, således at der nu kun må indregnes fortjeneste i en periode, som maksimalt svarer til den strategiske planlægningsperiode. Som konsekvens heraf har pensionskassen valgt kun at indregne det kommende års forventede fortjeneste til egenkapitalen og de særlige bonushensættelser. Denne er beregnet på gruppeniveau.

Pensionskassen er medlemsejet og hensættelsen til fremtidig fortjeneste har ikke samme relevans, som i et kommersIELt selskab med eksterne ejere. Endvidere er det valgt ikke at indregne hensættelsen til fremtidig fortjeneste i pensionskassens kapitalgrundlag. Egenkapitalens fortjeneste anvendes til udbetaling af pensionisttillæg, og det er kun grupper med ret til pensionisttillæg, som betaler til egenkapitalen.

I 2015 blev der åbnet for supplerende indbetaling til livsvarige livrenter. Ved udgangen af 2017 havde ordningen modtaget indbetalinger på netto 177 mio. kr. Denne gruppe opbygger særlige bonushensættelser type B, der forrentes som egenkapitalen.

Tabel 10: Åndring i hensættelser og egenkapital i 2017

	ultimo 2016	Nettoændring	Ultimo 2017
Hensættelser til garantier og betingede garantier	35.616	-5.108	30.508
Hensættelser til Risikomargen	1.023	-92	931
Hensættelse til fremtidig fortjeneste	4.271	-3.959	312
Hensættelser til individuelt bonuspotentiale	23.971	11.711	35.682
Kollektivt bonuspotentiale	8.145	3.218	11.363
Egenkapital og særlige bonushensættelser	8.787	869	9.655

Der har ikke været indgået genforsikringsaftaler i 2017, hvilket heller ikke var tilfældet i 2016.

D.3 Andre forpligtelser

Andre forpligtelser består i alt væsentlighed af aktuelle skatteforpligtelser og negativ værdi af afledte finansielle kontrakter. Der er ikke forskelle i de værdiansættelsesgrundlag, metoder og antagelser, der anvendes til solvensformål og til regnskabsformål. Beskrivelsen af disse forpligtelser og deres værdiansættelse forefindes i Årsrapporten 2017, note 1, anvendt regnskabspraksis.

Tidhorisonten for afregningen af de aktuelle skatteforpligtelser og negativ værdi af afledte finansielle kontrakter, der var på balancen 31. december 2017, er for hovedpartens vedkommende relativ kort, dvs. inden for tre måneder.

For så vidt angår værdiansættelse af andre forpligtelser, er der ikke ændret anvendt regnskabspraksis i 2017, ligesom der ikke er sket væsentlige ændringer i regnskabsmæssige skøn i 2017.

Værdiansættelsen af disse andre forpligtelser indeholder ikke væsentlige skøn, antagelser eller vurderinger, hvorfor den skønsmæssige usikkerhed forbundet hermed er begrænset.

D.4 Alternative værdiansættelsesmetoder

D.4.1 Identifikation af aktiver som alternativ værdiansættelse finder anvendelse på

Lægernes Pension anvender det, der i Kommissions delegerede forordning (EU) 2015/35 artikel 9, stk. 4 er defineret som alternative værdiansættelsesmetoder til værdiansættelsen af ikke-børsnoterede investeringer.

Den alternative værdiansættelse finder sted i de fonde og selskaber pensionskassen har investeret i, dvs. foretages ikke af Lægernes Pension selv. Værdiansættelsen revideres af selskabernes og fondenes revisorer og evalueres af Lægernes Pension. De mest anvendte alternative værdiansættelsesmetoder er DCF, kapitalisering, afkastmetoden og nøgletalsmultiple.

D.4.2 Begrundelse for anvendelsen af alternativ værdiansættelse

Alternativ værdiansættelse anvendes i de tilfælde, hvor det ikke er muligt at værdiansætte ved kvoteringer i et marked for identiske eller lignende aktiver. Den primære begrundelse er således, at der ikke forefindes en bedre værdiansættelsesmetode (niveaumæssigt jf. internationale regnskabsstandarder) end den anvendte.

D.4.3 Vurdering af usikkerheden omkring værdiansættelsen ved alternativ værdiansættelse

Værdiansættelsen af ikke-børsnoterede investeringer, herunder unoterede kapitalandele, er baseret på forudsætninger, som ledelsen anser for forsvarlige, men som af natur er behæftet med betydelig usikkerhed. Under normale markedsvilkår er usikkerheden mindre, end hvis markedet er under pres.

Det skal bemærkes, at usikkerheden på værdiansættelsen mindskes af en frekvent opdatering, revision i de underliggende selskaber og fonde samt i nogle tilfælde vurderinger foretaget af eksterne specialister.

D.5 Andre oplysninger

Den værdiansættelse, der anvendes til regnskabsformål og solvensformål, finder også anvendelse i de interne opgørelser, der anvendes til risikostyring herunder aktiv-passiv-styring og styring af investeringsrisiko. Dog skal det bemærkes, at der internt også anvendes en mere forsiktig (lavere) rentekurve i opgørelsen af de forsikringsmæssige hensættelser, end den rentekurve der anvendes til regnskabsformål og solvensformål. For så vidt angår aktiver og andre forpligtelser er der ingen forskel i værdiansættelsen.

E. Kapitalforvaltning

E.1 Kapitalgrundlag

E.1.1 Formål, politikker og processer for forvaltning af kapitalgrundlag

Lægernes Pensions kapitalgrundlag består af egenkapital og særlige bonushensættelser.

Datterselskabet Lægernes Bankens egenkapital er placeret i investeringsaktiver. Investeringsaktiverne er beskrevet i afsnit C.7.2.

Målsætningen med forvaltningen af egenkapitalens formue er at opnå et afkast, som over tid er på niveau med investeringsaktiverne for at kunne opretholde de nuværende satser for pensionisttilfælde. Egenkapitalen skal samtidig dække det solvenskapitalkrav fra operationelle risici, livsforsikningsrisici for garanterede grundlag og markedsrisici fra de investeringer, der tilhører de garanterede grundlag og latent også solvenskapitalkrav fra de betingede grundlag.

Der er ikke sket væsentlige ændringer i kapitalgrundlaget i rapporteringsperioden bortset fra tilgang af årets resultat og reduktion med pensionisttilfælde, som beskrevet i afsnit A.2 og A.3.

Lægernes Pension foretager årligt ALM-beregninger. I ALM-beregninger foretages der fremskrivning af pensionskassens aktiver og passiver på 10 års sigt svarende til forretningsplanlægningsperioden. Beregningerne giver mulighed for at vurdere de langsigtede forventninger til det samlede formueafkast, det samlede afkastkrav fra pensionshensættelserne, egenkapitalforrentning samt mulighed for at opfylde solvenskapitalkrav.

E.1.2 Oplysninger om tiers og hvad de kan dække, herunder minimumskapitalkravet

Kapitalgrundlaget i Lægernes Pension er tier 1-kapital. Pensionskassen er stiftet med indbetalt kapital på 107.000 kr. Dertil er der indbetalt for 10,8 mio. kr. til særlige bonushensættelser type B (overskudskapital) for en livsvarig livrente ordning stiftet ultimo 2015. Den resterende del af kapitalen på 9.644 mio. kr. er overført overskud.

I 2017 blev der indbetalt 4,5 mio. kr. i særlige bonushensættelser type B, og det overførte overskud steg med 864 mio. kr.

Eftersom hele kapitalgrundlaget er tier 1, er det hele også basiskapitalgrundlag, der kan dække solvenskapitalkrav og minimumskapitalkravet.

E.1.3 Kvantitativ og kvalitativ beskrivelse af væsentlige forskelle i mellem kapitalgrundlag i solvens og regnskab

I forhold til regnskabet sker der fradrag i kapitalgrundlaget for forskel i værdiansættelse af hensættelser, immaterielle aktiver samt særlig bonushensættelser type A (overskudskapital) tilhørende en livrenteordning under afvikling.

Dertil sker der på koncern niveau et fradrag pga. datterselskabet Lægernes Bank. Lægernes Bank er underlagt selvstændig finansiell regulering og indregnes efter særlige regler herfor. jf. afsnit E.2.

Tabel 11: Kapitalgrundlaget til solvensformål og minimumskapitalkrav

Mio.kr.	2017	2016
Egenkapital og overskudskapital jf. årsrapporten	9.655	8.786
Forskel i værdiansættelse af hensættelser	-191	185
Immaterielle aktiver	-10	11
Særlig bonuspotentialer, type a	-1	1
Kapitalgrundlag i alt solo niveau	9.453	8.589
Lægernes Banks egenkapital fratrukket	-588	-560
Lægernes Banks basiskapital tillagt	585	558
Kapitalgrundlag i alt koncern niveau	9.451	8.587

E.1.4 Overgangsbestemmelser for kapitalgrundlagselementer

Lægernes Pension anvender ikke overgangsbestemmelser.

E.1.5 Supplerende kapitalgrundlag

Kapitalgrundlaget i Lægernes Pension består udelukkende af tier 1 – basiskapitalgrundlag.

E.2 Solvenskapitalkrav og minimumskapitalkrav

Lægernes Pension anvender standardmodellen til opgørelse af solvenskapitalkravet. En oversigt over de enkelte risikomoduler ses i afsnit C.7. I Tabel 13 ses kvantificeringen af de enkelte risikomoduler.

Lægernes Pension har tilladelse til at anvende de særlige regler for indregning af Lægernes Bank som en del af solvenskapitalkravet. Lægernes Bank er et 100 pct. ejet datterselskab af Lægernes Pension. Lægernes Bank er underlagt selvstændig regulering efter kapitalkravs-direktivet (CRD IV) og kapitalkravsförordningen (CRR) og har et selvstændigt kapitalkrav regnet efter reglerne i CRD IV og CRR. Kapitalkravet for Lægernes Bank tillægges solvenskapitalkravet i Lægernes Pension for at opnå det samlede solvenskapitalkrav efter reglerne i artikel 329 stk. 1, litra a, i Solvens II forordningen. I henhold til forordning (EU) 2015/35 af 10. oktober 2014 om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/138/EF om adgang til og udøvelse af forsikrings- og gen-forsikringsvirksomhed (Solvens II), artikel 329 stk. 1, litra a, er der mulighed for at regne solvenskapitalkravet ved at anvende en kombination af metode 1 og 2. Metode 1 og 2 beskriver regler for beregning af solvens med konsolidering af regnskaber.

Minimumskapitalkravet beregnes for Lægernes Pension som 25 pct. af solvenskapitalkravet. Minimumskapitalkravet beregnes ud fra elementerne i Tabel 12: Elementer i beregning af minimumskapitalkravet, mio.kr. Tabel 12, hvilket udgør det input, der anvendes til beregningen. Tabel 13 indeholder solvenskapitalkravets fordeling på risikomoduler.

Tabel 12: Elementer i beregning af minimumskapitalkravet, mio.kr.

Element	2017
Lineær MCR	-1.282
SCR	3.097
MCR loft	1.394
MCR bund	774

Kombineret MCR	774
Absolut bund	24
Minimumskapitalkrav	774

Tabel 13: Solvenskapitalkravet fordelt på risikomoduler, mio.kr.

	2017	2016
Markedsrisici	20.930	18.124
Livsforsikringsrisici	3.796	3.987
Sundhedsforsikring	95	97
Diversifikation	-2.673	-2.731
Operationelle risici	300	278
Solvenskapitalkrav solo niveau	3.097	2.563
Kapitalkrav Lægernes Bank	253	224
Solvenskapitalkrav koncern niveau	3.350	2.787

I Tabel 14 ses udviklingen i solvenskapitalkravet og minimumskapitalkravet. Ændringen i solvenskapitalkravet kan primært henføres til øget markedsrisiko på kapitalgrundlaget. Der henvises til Årsrapporten 2017 Ledelsesberetningen afsnit Risikostyring og solvens for yderligere detaljer herom.

Tabel 14: Solvenskapitalkrav og minimumskapitalkrav, mio.kr.

	2017	2016
Solvenskapitalkrav solo	3.097	2.563
Solvenskapitalkrav koncern	3.350	2.787
Minimumskapitalkrav	774	641

E.3 Anvendelse af delmodulet for løbetidsbaseret aktierisici til beregning af solvenskapitalkravet

Lægernes pension anvender ikke delmodulet for løbetidsbaseret aktierisici.

E.4 Forskelle mellem standardformlen og en intern model

Lægernes pension anvender ikke en intern model til opgørelse af solvenskapitalkravet.

E.5 Overholdelse af minimumskapitalkravet og overholdelse af solvenskapitalkravet

Lægernes Pension opfylder både minimumskapitalkrav og solvenskapitalkravet og forventer at opfylde det i forretningsplanlægningsperioden.

E.6 Andre oplysninger

Der er ikke andre væsentlige oplysninger om kapitalforvaltningen.

Bilag: Skemaer

Skemaerne:

- S.17.01.02, om forsikringsmæssige hensættelser for skadesforsikring for hver branche,
  - S.19.01.21, om skadesforsikringserstatningsudgifter, i form af udviklingstrekanter for skadesforsikringsvirksomhed i alt,
  - S.22.01.21, om virkningen af langsigtede garantier og overgangsforanstaltninger,
  - S.22.01.22, om virkningen af langsigtede garantier og overgangsforanstaltninger,
  - S.25.02.21, om solvenskapitalkravet beregnet efter standardformlen og en partiel intern model,
  - S.25.02.22, om solvenskapitalkravet beregnet efter standardformlen og en partiel intern model,
  - S.25.03.21, om solvenskapitalkravet beregnet efter en komplet intern model,
  - S.25.03.22, om solvenskapitalkravet beregnet efter en komplet intern model og
  - S.28.02.01, om minimumskapitalkravet for forsikrings- og genforsikringsselskaber, der udøver både livsforsikrings- og skadesforsikringsvirksomhed
- offentliggøres ikke da skemaerne ikke indeholder nogen information.

Skema S.05.02.01 offentliggøres ikke, da informationen er ækvivalent til den, der er indeholdt i skema S05.01.02.

Tabel 15: S.02.01.02, balance

	Solvency II value
	C0010
Assets	
Intangible assets	
Deferred tax assets	
Pension benefit surplus	
Property, plant & equipment held for own use	
Investments (other than assets held for index-linked and unit-linked contracts)	
Property (other than for own use)	
Holdings in related undertakings, including participations	
Equities	
Equities - listed	
Equities - unlisted	
Bonds	
Government Bonds	
Corporate Bonds	
Structured notes	
Collateralised securities	
Collective Investments Undertakings	
Derivatives	
Deposits other than cash equivalents	
Other investments	
Assets held for index-linked and unit-linked contracts	
Loans and mortgages	
Loans on policies	
Loans and mortgages to individuals	
Other loans and mortgages	
Reinsurance recoverables from:	
Non-life and health similar to non-life	
Non-life excluding health	
Health similar to non-life	
Life and health similar to life, excluding health and index-linked and unit-linked	
Health similar to life	
Life excluding health and index-linked and unit-linked	
Life index-linked and unit-linked	
Deposits to cedants	
Insurance and intermediaries receivables	
Reinsurance receivables	
Receivables (trade, not insurance)	
Own shares (held directly)	
Amounts due in respect of own fund items or initial fund called up but not yet paid in	
Cash and cash equivalents	
Any other assets, not elsewhere shown	
Total assets	89.848.614.818
Liabilities	Solvency II value
Technical provisions – non-life	C0010
	R0510

Technical provisions – non-life (excluding health)	
TP calculated as a whole	R0520
Best Estimate	R0530
Risk margin	R0540
Technical provisions - health (similar to non-life)	R0550
TP calculated as a whole	R0560
Best Estimate	R0570
Risk margin	R0580
Technical provisions - life (excluding index-linked and unit-linked)	R0590
TP calculated as a whole	R0600
Best Estimate	78.986.528.962
Risk margin	R0610
Technical provisions - health (similar to life)	R0620
TP calculated as a whole	R0630
Best Estimate	R0640
Risk margin	R0650
Technical provisions – life (excluding health and index-linked and unit-linked)	78.986.528.962
TP calculated as a whole	R0660
Best Estimate	R0670
Risk margin	R0680
Technical provisions – index-linked and unit-linked	R0690
TP calculated as a whole	R0700
Best Estimate	R0710
Risk margin	R0720
Contingent liabilities	R0730
Provisions other than technical provisions	R0740
Pension benefit obligations	R0750
Deposits from reinsurers	R0760
Deferred tax liabilities	R0770
Derivatives	R0780
Debts owed to credit institutions	1.146.671.603
Financial liabilities other than debts owed to credit institutions	R0790
Insurance & intermediaries payables	R0800
Reinsurance payables	R0810
Payables (trade, not insurance)	237.163.061
Subordinated liabilities	R0820
Subordinated liabilities not in BOF	R0830
Subordinated liabilities in BOF	R0840
Any other liabilities, not elsewhere shown	R0850
Total liabilities	0
Excess of assets over liabilities	R0860
	R0870
	R0880
	R0890
	80.395.281.668
	R1000
	9.453.333.151

Tabel 16: S.05.01.02, præmier, erstatningsudgifter og omkostninger for hver branche

		Line of Business for: non-life insurance and reinsurance obligations (direct business and accepted proportional reinsurance)								
		Medical expense insurance	Income protection insurance	Workers' compensation insurance	Motor vehicle liability insurance	Other motor insurance	Marine, aviation and transport insurance	Fire and other damage to property insurance	General liability insurance	Credit and suretyship insurance
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090
Premiums written										
Gross - Direct Business	R0110									
Gross - Proportional reinsurance accepted	R0120									
Gross - Non-proportional reinsurance accepted	R0130	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Reinsurers' share	R0140									
Net	R0200									
Premiums earned										
Gross - Direct Business	R0210									
Gross - Proportional reinsurance accepted	R0220									
Gross - Non-proportional reinsurance accepted	R0230	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Reinsurers' share	R0240									

Net	R0300													
Claims incurred														
Gross - Direct Business	R0310													
Gross - Proportional reinsurance accepted	R0320													
Gross - Non-proportional reinsurance accepted	R0330	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Reinsurers' share	R0340													
Net	R0400													
Changes in other technical provisions														
Gross - Direct Business	R0410													
Gross - Proportional reinsurance accepted	R0420													
Gross - Non- proportional reinsurance accepted	R0430	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Reinsurers'share	R0440													
Net	R0500													
Expenses incurred	R0550													
Other expenses	R1200	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Total expenses	R1300	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

Line of Business for: non-life insurance and reinsurance obligations (direct business and accepted proportional reinsurance)	Line of business for: accepted non-proportional reinsurance							Total
	Legal expenses insurance	Assistance	Miscellaneous financial loss	Health	Casualty	Marine, aviation, transport	Property	
	C0100	C0110	C0120	C0130	C0140	C0150	C0160	C0200
Premiums written								
Gross - Direct Business	R0110			X	X	X	X	
Gross - Proportional reinsurance accepted	R0120			X	X	X	X	
Gross - Non-proportional reinsurance accepted	R0130	X	X	X	X	X	X	
Reinsurers' share	R0140							
Net	R0200							
Premiums earned				X	X	X	X	
Gross - Direct Business	R0210			X	X	X	X	

Gross - Proportional reinsurance accepted	R0220								
Gross - Non-proportional reinsurance accepted	R0230	X	X	X	X	X	X	X	
Reinsurers' share	R0240								
Net	R0300								
Claims incurred									
Gross - Direct Business	R0310				X	X	X	X	
Gross - Proportional reinsurance accepted	R0320				X	X	X	X	
Gross - Non-proportional reinsurance accepted	R0330	X	X	X	X	X	X	X	
Reinsurers' share	R0340								
Net	R0400								
Changes in other technical provisions									-
Gross - Direct Business	R0410				X	X	X	X	
Gross - Proportional reinsurance accepted	R0420				X	X	X	X	
Gross - Non- proportional reinsurance accepted	R0430	X	X	X	X	X	X	X	
Reinsurers'share	R0440								
Net	R0500								
Expenses incurred	R0550								
Other expenses	R1200	X	X	X	X	X	X	X	
Total expenses	R1300	X	X	X	X	X	X	X	

Line of Business for: life insurance obligations						Life reinsurance obligations		Total	
	Health insurance	Insurance with profit participation	Index-linked and unit-linked insurance	Other life insurance	Annuities stemming from non-life insurance contracts and relating to health insurance obligations	Annuities stemming from non-life insurance contracts and relating to insurance obligations other than health insurance obligations	Health reinsurance	Life-reinsurance	
	C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280	C0300
Premiums written									
Gross	R1410		2.406.536.72 9						
Reinsurers' share	R1420								

Net	R1500		2.406.536.72 9								
Premiums earned											
Gross	R1510										
Reinsurers' share	R1520										
Net	R1600										
Claims incurred											
Gross	R1610		1.447.897.52 4								
Reinsurers' share	R1620										
Net	R1700		1.447.897.52 4								
Changes in other technical provisions											
Gross	R1710										
Reinsurers' share	R1720										
Net	R1800										
Expenses incurred	R1900		89.199.665								
Other expenses	R2500										
Total expenses	R2600										

Tabel 17: S.12.01.02, forsikringsmæssige hensættelser for så vidt angår livsforsikring og sygeforsikring, der udøves på et forsikringsmæssigt grundlag svarende til livsforsikring (»SLT-sygeforsikring«), for hver branche

Insurance with profit participation	Index-linked and unit-linked insurance		Other life insurance		Annuities stemming from non-life insurance contracts and relating to insurance obligation other than health insurance obligations	Accepted reinsurance	Total (Life other than health insurance, incl. Unit-Linked)			
	Contracts without options and guarantees	Contracts with options or guarantees	Contracts without options and guarantees	Contracts with options or guarantees						
	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0150
Technical provisions calculated as a whole	R0010									
Total Recoverables from reinsurance/SPV and Finite Re after the adjustment for expected losses due to counterparty default associated to TP as a whole	R0020									
Technical provisions calculated as a sum of BE and RM	R0030									
Best Estimate										
Gross Best Estimate	R0080									
Total Recoverables from reinsurance/SPV and Finite Re after the adjustment for expected losses due to counterparty default	R0090	78.265.732.341								
Best estimate minus recoverables from reinsurance/SPV and Finite Re - total	R0100	78.265.732.341								
Risk Margin		720.796.621								
Amount of the transitional on Technical Provisions										

Technical Provisions calculated as a whole	R0110								
Best estimate	R0120								
Risk margin	R0130								
Technical provisions - total	R0200	78.986.528.962							78.986.528 .962
		Health insurance (direct business)							
		Contracts without options and guarantees	Contracts with options or guarantees	Annuities stemming from non-life insurance contracts and relating to health insurance obligations	Health reinsurance (reinsurance accepted)	Total (Health similar to life insurance)			
		C0160	C0170	C0180	C0190	C0200	C0210		
Technical provisions calculated as a whole	R0210								
Total Recoverables from reinsurance/SPV and Finite Re after the adjustment for expected losses due to counterparty default associated to TP as a whole	R0220								
Technical provisions calculated as a sum of BE and RM									
Best Estimate									
Gross Best Estimate									
Total Recoverables from reinsurance/SPV and Finite Re after the adjustment for expected losses due to counterparty default	R0030								
Best estimate minus recoverables from reinsurance/SPV and Finite Re - total	R0080								
Risk Margin	R0090								
Amount of the transitional on Technical Provisions	R0100								
Technical Provisions calculated as a whole	R0110								

Best estimate	R0120	X					
Risk margin	R0130		X				
Technical provisions - total	R0200		X	X			

Tabel 18: S.23.01.01, kapitalgrundlag, herunder basiskapitalgrundlag og det supplerende kapitalgrundlag

	Total	Tier 1 - unrestricted	Tier 1 - restricted	Tier 2	Tier 3
	C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
Basic own funds before deduction for participations in other financial sector as foreseen in article 68 of Delegated Regulation (EU) 2015/35					
Ordinary share capital (gross of own shares)	R0010				
Share premium account related to ordinary share capital	R0030				
Initial funds, members' contributions or the equivalent basic own - fund item for mutual and mutual-type undertakings	R0040	10.924.717	10.924.717		
Subordinated mutual member accounts	R0050				
Surplus funds	R0070	9.643.523.112	9.643.523.112		
Preference shares	R0090				
Share premium account related to preference shares	R0110				
Reconciliation reserve	R0130	-201.114.679	-201.114.679		
Subordinated liabilities	R0140				
An amount equal to the value of net deferred tax assets	R0160				
Other own fund items approved by the supervisory authority as basic	R0180				

own funds not specified above				
Own funds from the financial statements that should not be represented by the reconciliation reserve and do not meet the criteria to be classified as Solvency II own funds				
Own funds from the financial statements that should not be represented by the reconciliation reserve and do not meet the criteria to be classified as Solvency II own funds	R0220			
Deductions				
Deductions for participations in financial and credit institutions	R0230			
Total basic own funds after deductions	R0290	9.453.333.151	9.453.333.151	
Ancillary own funds	R0300			
Unpaid and uncalled ordinary share capital callable on demand	R0310			
Unpaid and uncalled initial funds, members' contributions or the equivalent basic own fund item for mutual and mutual - type undertakings, callable on demand	R0320			
Unpaid and uncalled preference shares callable on demand	R0330			
A legally binding commitment to subscribe and pay for subordinated liabilities on demand				

	R0340			
Letters of credit and guarantees under Article 96(2) of the Directive 2009/138/EC				
Letters of credit and guarantees other than under Article 96(2) of the Directive 2009/138/EC	R0350			
Supplementary members calls under first subparagraph of Article 96(3) of the Directive 2009/138/EC	R0360			
Supplementary members calls - other than under first subparagraph of Article 96(3) of the Directive 2009/138/EC	R0370			
Other ancillary own funds	R0390			
Total ancillary own funds	R0400			
Available and eligible own funds				
Total available own funds to meet the SCR	R0500	9.453.333.151	9.453.333.151	
Total available own funds to meet the MCR	R0510	9.453.333.151	9.453.333.151	
Total eligible own funds to meet the SCR	R0540	9.453.333.151	9.453.333.151	
Total eligible own funds to meet the MCR	R0550	9.453.333.151	9.453.333.151	
SCR	R0580	3.097.116.766		
MCR	R0600	774.279.191		
Ratio of Eligible own funds to SCR	R0620	3,05		
Ratio of Eligible own funds to MCR	R0640	12,21		
 Reconciliation reserve	C0060			
Excess of assets over liabilities	R0700	9.453.333.151		

Own shares (held directly and indirectly)	R0710	
Forseeable dividends, distributions and charges	R0720	
Other basic own fund items	R0730	9.654.447.829
Adjustment for restricted own fund items in respect of matching adjustment portfolios and ring fenced funds	R0740	
Reconciliation reserve	R0760	-201.114.679
Expected profits		
Expected profits included in future premiums (EPIFP) - Life business	R0770	311.885.710
Expected profits included in future premiums (EPIFP) - Non-life business	R0780	
Total Expected profits included in future premiums (EPIFP)	R0790	311.885.710

Tabel 19: S.23.01.22, kapitalgrundlag, herunder basiskapitalgrundlag og det supplerende kapitalgrundlag

Basic own funds before deduction for participations in other financial sector

Ordinary share capital (gross of own shares)
 Non-available called but not paid in ordinary share capital at group level
 Share premium account related to ordinary share capital
 Initial funds, members' contributions or the equivalent basic own - fund item for mutual and mutual-type undertakings
 Subordinated mutual member accounts
 Non-available subordinated mutual member accounts at group level
 Surplus funds
 Non-available surplus funds at group level
 Preference shares
 Non-available preference shares at group level
 Share premium account related to preference shares
 Non-available share premium account related to preference shares at group level
 Reconciliation reserve
 Subordinated liabilities
 Non-available subordinated liabilities at group level
 An amount equal to the value of net deferred tax assets
 The amount equal to the value of net deferred tax assets not available at the group level
 Other items approved by supervisory authority as basic own funds not specified above
 Non available own funds related to other own funds items approved by supervisory authority
 Minority interests (if not reported as part of a specific own fund item)
 Non-available minority interests at group level
Own funds from the financial statements that should not be represented by the reconciliation reserve and do not meet the criteria to be classified as Solvency II own funds
 Own funds from the financial statements that should not be represented by the reconciliation reserve and do not meet the criteria to be classified as Solvency II own funds
Deductions

	Total	Tier 1 - unrestrict ed	Tier 1 - restricted	Tier 2	Tier 3
	C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
R0010					
R0020					
R0030					
R0040	10.924.717	10.924.717			
R0050					
R0060					
R0070	9.643.523.112 2	9.643.523.112			
R0080					
R0090					
R0100					
R0110					
R0120					
R0130	-201.114.679	-201.114.679			
R0140					
R0150					
R0160					
R0170					
R0180					
R0190					
R0200					
R0210					
R0220					

Deductions for participations in other financial undertakings, including non-regulated undertakings carrying out financial activities				X
whereof deducted according to art 228 of the Directive 2009/138/EC				
Deductions for participations where there is non-availability of information (Article 229)				
Deduction for participations included by using D&A when a combination of methods is used				
Total of non-available own fund items				
Total deductions				
Total basic own funds after deductions				
 Ancillary own funds				
Unpaid and uncalled ordinary share capital callable on demand				
Unpaid and uncalled initial funds, members' contributions or the equivalent basic own fund item for mutual and mutual - type undertakings, callable on demand				
Unpaid and uncalled preference shares callable on demand				
Letters of credit and guarantees other than under Article 96(2) of the Directive 2009/138/EC				
Letters of credit and guarantees under Article 96(2) of the Directive 2009/138/EC				
 Supplementary members calls under first subparagraph of Article 96(3) of the Directive 2009/138/EC				
Supplementary members calls - other than under first subparagraph of Article 96(3) of the Directive 2009/138/EC				
Non available ancillary own funds at group level				
Other ancillary own funds				
Total ancillary own funds				
Own funds of other financial sectors				
Reconciliation reserve				
Institutions for occupational retirement provision				
Non regulated entities carrying out financial activities				
Total own funds of other financial sectors				
Own funds when using the D&A, exclusively or in combination of method 1				
Own funds aggregated when using the D&A and combination of method				
Own funds aggregated when using the D&A and a combination of method net of IGT				
 Total available own funds to meet the consolidated group SCR (excluding own funds from other financial sector and from the undertakings included via D&A)				
Total available own funds to meet the minimum consolidated group SCR				
 Total eligible own funds to meet the consolidated group SCR (excluding own funds from other financial sector and from the undertakings included via D&A)				X
Total-eligible own funds to meet the minimum consolidated group SCR				X

R0230				X
R0240				
R0250				
R0260	587.667.692	587.667.692		
R0270				
R0280	587.667.692	587.667.692		
R0290	8.865.665.458	8.865.665.458		
R0300				
R0310				
R0320				
R0350				
R0340				
R0360				X
R0370				
R0380				
R0390				
R0400				
R0410				
R0420				
R0430				X
R0440				
R0450	585.156.736	585.156.736		
R0460	585.156.736	585.156.736		
R0520	8.865.665.458	8.865.665.458		
R0530	8.865.665.458	8.865.665.458		X
R0560	8.865.665.458	8.865.665.458		
R0570	8.865.665.458	8.865.665.458		X

Consolidated Group SCR (Article 230)	R0590	8 3.097.116.76 6						
Minimum consolidated Group SCR (Article 230)	R0610	3.097.116.76 6						
Ratio of Eligible own funds to Minimum Consolidated Group SCR	R0650	2,86						
Total eligible own funds to meet the group SCR (including own funds from other financial sector and from the undertakings included via D&A)	R0660	9.450.822.19 4	9.450.822.194					
SCR for entities included with D&A method	R0670	252.975.600						
Group SCR	R0680	3.350.092.36 6						
Ratio of Eligible own funds to group SCR including other financial sectors and the undertakings included via D&A	R0690	2,82						
 Reconciliation reserve	C0060							
Excess of assets over liabilities	R0700	9.453.333.15 1						
Own shares (included as assets on the balance sheet)	R0710							
Forseeable dividends, distributions and charges	R0720							
Other basic own fund items	R0730	9.654.447.82 9						
Adjustment for restricted own fund items in respect of matching adjustment portfolios and ring fenced funds	R0740							
Other non available own funds	R0750							
Reconciliation reserve before deduction for participations in other financial sector	R0760	-201.114.679						
Expected profits	R0770	311.885.710						
Expected profits included in future premiums (EPIFP) - Life business	R0780							
Expected profits included in future premiums (EPIFP) - Non- life business	R0790	311.885.710						
Total EPIFP								

Tabel 20: S.25.01.21, solvenskapitalkravet beregnet efter standardformlen

Market risk	-
Counterparty default risk	-
Life underwriting risk	-
Health underwriting risk	-
Non-life underwriting risk	-
Diversification	-
Intangible asset risk	-
Basic Solvency Capital Requirement	22.147.359.451
Calculation of Solvency Capital Requirement	
Operational risk	352.195.796
Loss-absorbing capacity of technical provisions	-19.350.166.373
Loss-absorbing capacity of deferred taxes	-52.272.108
Capital requirement for business operated in accordance with Art. 4 of Directive 2003/41/EC	
Solvency capital requirement excluding capital add-on	
Capital add-on already set	3.097.116.766
Solvency capital requirement	3.097.116.766
Other information on SCR	
Capital requirement for duration-based equity risk sub-module	
Total amount of Notional Solvency Capital Requirement for remaining part	
Total amount of Notional Solvency Capital Requirements for ring fenced funds	
Total amount of Notional Solvency Capital Requirement for matching adjustment portfolios	
Diversification effects due to RFF nSCR aggregation for article 304	

	Gross solvency capital requirement	USP	Simplifications
		C0110	C0090
R0010	20.838.194.113	X	-
R0020	91.744.032	X	X
R0030	3.795.513.766		
R0040	95.123.233		-
R0050			-
R0060	-2.673.215.693	X	X
R0070		X	X
R0100	22.147.359.451	X	X
		C0100	
R0130	352.195.796		
R0140	-19.350.166.373		
R0150	-52.272.108		
R0160			
R0200	3.097.116.766		
R0210			
R0220	3.097.116.766		
R0400		X	X
R0410		X	X
R0420		X	X
R0430		X	X
R0440		X	X

Tabel 21: S.25.01.22, koncernsolvens ved anvendelse metode 1, enten alene eller sammen med metode 2 beregnet efter standardformlen

Market risk
 Counterparty default risk
 Life underwriting risk
 Health underwriting risk
 Non-life underwriting risk
 Diversification
 Intangible asset risk
Basic Solvency Capital Requirement

Calculation of Solvency Capital Requirement

Operational risk
 Loss-absorbing capacity of technical provisions
 Loss-absorbing capacity of deferred taxes
 Capital requirement for business operated in accordance with Art. 4 of Directive 2003/41/EC

Solvency capital requirement excluding capital add-on

Capital add-on already set

Solvency capital requirement

Other information on SCR

Capital requirement for duration-based equity risk sub-module
 Total amount of Notional Solvency Capital Requirements for remaining part
 Total amount of Notional Solvency Capital Requirements for ring fenced funds
 Total amount of Notional Solvency Capital Requirements for matching adjustment portfolios
 Diversification effects due to RFF nSCR aggregation for article 304
 Minimum consolidated group solvency capital requirement

Information on other entities

Capital requirement for other financial sectors (Non-insurance capital requirements)
 Capital requirement for other financial sectors (Non-insurance capital requirements) - Credit institutions, investment firms and financial institutions, alternative investment funds managers, UCITS management companies

	Gross solvency capital requirement	USP	Simplifications
	C0110	C0080	C0090
R0010	20.838.194.113		-
R0020	91.744.032		
R0030	3.795.513.766		
R0040	95.123.233		-
R0050			-
R0060	-2.673.215.693		
R0070			
R0100	22.147.359.451		

	C0100
R0130	299.923.688
R0140	-19.350.166.373
R0150	
R0160	
R0200	3.097.116.766
R0210	
R0220	3.097.116.766
R0400	
R0410	
R0420	
R0430	
R0440	
R0470	3.097.116.766
R0500	
R0510	

Capital requirement for other financial sectors (Non-insurance capital requirements) - Institutions for occupational retirement provisions
 Capital requirement for other financial sectors (Non-insurance capital requirements) - Capital requirement for non-regulated entities carrying out financial activities
 Capital requirement for non-controlled participation requirements
 Capital requirement for residual undertakings
Overall SCR
 SCR for undertakings included via D and A
Solvency capital requirement

R0520	
R0530	
R0540	
R0550	
R0560	252.975.600
R0570	3.350.092.366

Tabel 22: S28.01.01, minimumskapitalkravet for forsikrings- og genforsikringsselskaber, der udøver udelukkende livsforsikrings- eller livsgenforsikringsvirksomhed eller udelukkende skadesforsikrings- eller skadesgenforsikringsvirksomhed

MCR _{NL} Result	C0010		
	R0010		
Medical expense insurance and proportional reinsurance		Net (of reinsurance/SPV) best estimate and TP calculated as a whole	Net (of reinsurance) written premiums in the last 12 months
Income protection insurance and proportional reinsurance			
Workers' compensation insurance and proportional reinsurance			
Motor vehicle liability insurance and proportional reinsurance			
Other motor insurance and proportional reinsurance			
Marine, aviation and transport insurance and proportional reinsurance			
Fire and other damage to property insurance and proportional reinsurance			
General liability insurance and proportional reinsurance			
Credit and suretyship insurance and proportional reinsurance			
Legal expenses insurance and proportional reinsurance			
Assistance and proportional reinsurance			
Miscellaneous financial loss insurance and proportional reinsurance			
Non-proportional health reinsurance			
Non-proportional casualty reinsurance			
Non-proportional marine, aviation and transport reinsurance			
Non-proportional property reinsurance			
Linear formula component for life insurance and reinsurance obligations	C0040		
MCR _L Result	R0200	-1.281.877.013	

	Net (of reinsurance/SPV) best estimate and TP calculated as a whole	Net (of reinsurance/SPV) total capital at risk
	C0050	C0060
Obligations with profit participation - guaranteed benefits	R0210	30.519.046.451
Obligations with profit participation - future discretionary benefits	R0220	47.746.685.889
Index-linked and unit-linked insurance obligations	R0230	
Other life (re)insurance and health (re)insurance obligations	R0240	
Total capital at risk for all life (re)insurance obligations	R0250	102.494.191.70 5

Overall MCR calculation		
	C0070	
Linear MCR	R0300	-1.281.877.013
SCR	R0310	3.097.116.766
MCR cap	R0320	1.393.702.545
MCR floor	R0330	774.279.191
Combined MCR	R0340	774.279.191
Absolute floor of the MCR	R0350	23.824.320
-		C0070
Minimum Capital Requirement	R0400	774.279.191

Tabel 23: S.32.01.22, selskaber, der indgår i koncernen

Country	Identification code of the undertaking	Type of code of the ID of the undertaking	Legal name of the undertaking	Type of undertaking	Legal form	Category (mutual/non mutual)	Supervisory Authority
C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080
DK	529900ADCRMS97 AZYR34	LEI	Lægernes Pension - pensionskassen for læger	1 - Life insurance undertaking 8 - Credit institution, investment firm and financial institution	Pensionskasser omfattet af forsikringsvirksomhed (tværgående pensionskasser) i lov om finansiel virksomhed	1 - Mutual	Finanstilsynet
DK	529900SEFOTJH1 MLGZ92	LEI	Lægernes Bank		Pengeinstitutter omfattet af pengeinstitutvirksomhed i lov om finansiel virksomhed	2 - Non-mutual	Finanstilsynet

(cont)

Criteria of influence			Inclusion in the scope of group supervision			Group solvency calculation		
% capital share	% used for the establishment of accounting consolidated accounts	% voting rights	Other criteria	Level of influence	Proportional share used for group solvency calculation	YES/NO	Date of decision if art. 214 is applied	Method used and under method 1, treatment of the undertaking
C0180	C0190	C0200	C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260
						1 – Included in the scope		1 - Method 1: Full consolidation
100	100	100		1 - Dominant	100	1 – Included in the scope		6 - Method 2: Other sectoral Rules

Lægernes Pension – pensionskassen for læger
Cvr.nr. 24 26 04 02
Dirch Passers Allé 76
DK-2000 Frederiksberg
+45 33 12 21 41
pension@lpb.dk
www.lpb.dk

